

Utbildningsutskottets betänkande 2021/22:UbU14

Övergripande skolfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår två tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden, dels om kunskapskraven på grundskolan och gymnasiet, dels om att minska antalet riktade statsbidrag som avser gymnasieskolan till förmån för generella bidrag. Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om övergripande skolfrågor och hänvisar i huvudsak till gällande bestämmelser, pågående utredningar och aviserade och vidtagna åtgärder.

Motionerna tar upp frågor om bl.a. åtgärder för att höja kunskapsresultaten, ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet, val av skola, fristående skolor, tillsyn, särskilda undervisningsformer och it i skolan.

I betänkandet finns det 42 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP) och sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L). I två reservationer (S, C, V, MP) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen.

Behandlade förslag

180 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	10
Ärendet och dess beredning.....	10
Bakgrund.....	10
Utskottets överväganden.....	11
Åtgärder för att höja kunskapsresultaten.....	11
Utskottets ställningstagande.....	18
Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet.....	20
Utskottets ställningstagande.....	25
Val av skola.....	26
Utskottets ställningstagande.....	31
Fristående skolor.....	32
Utskottets ställningstagande.....	34
Tillsyn.....	34
Utskottets ställningstagande.....	38
It i skolan.....	39
Utskottets ställningstagande.....	41
Särskilda undervisningsformer.....	41
Utskottets ställningstagande.....	43
Motioner som bereds förenklad.....	44
Utskottets ställningstagande.....	44
Reservationer.....	45
1. Åtgärder för att höja kunskapsresultaten, punkt 1 (M, SD, KD).....	45
2. Åtgärder för att höja kunskapsresultaten, punkt 1 (C, MP).....	46
3. Kunskapskraven på grundskolan och gymnasiet behöver förtydligas, punkt 2 (S, C, V, MP).....	47
4. Skolplikt tills gymnasiebehörighet uppnåtts, punkt 3 (M).....	47
5. Barn ska ges möjlighet att utvecklas, punkt 4 (M, KD).....	48
6. En covidkommission om skolan, punkt 5 (C, L).....	48
7. Stödinsatser i tid, punkt 6 (KD).....	49
8. Praktiska kunskaper och yrkesfärdigheter, punkt 7 (SD, L).....	50
9. Kunskapsmätningar och andra metoder, punkt 8 (KD).....	50
10. Nationella kunskapsmätningar jämförbara över tid, punkt 9 (C, KD).....	51
11. Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet, punkt 10 (V).....	52
12. Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet, punkt 10 (L).....	53
13. Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet, punkt 10 (MP).....	54
14. Färre riktade statsbidrag, punkt 11 (S, V, MP).....	56
15. Val av skola, punkt 12 (SD).....	56
16. Val av skola, punkt 12 (C).....	57
17. Val av skola, punkt 12 (V).....	58
18. Val av skola, punkt 12 (KD).....	58
19. Val av skola, punkt 12 (L).....	59
20. Val av skola, punkt 12 (MP).....	60
21. Små skolors kvalitet, punkt 13 (C, KD, MP).....	61
22. Ett aktivt och obligatoriskt skolval, punkt 14 (M, C, KD, L).....	61
23. Information om utbildningar, punkt 15 (C, KD).....	62
24. Fristående skolor, punkt 16 (V).....	62

25. Förbud mot vinstdrivande organisationsformer, punkt 17 (V, MP).....	63
26. Offentlighetsprincipen i friskolor, punkt 18 (V, MP)	64
27. Tillsyn, punkt 19 (V, MP)	65
28. Tillsyn, punkt 19 (KD)	65
29. Nolltolerans mot dåliga skolor, punkt 20 (M, KD).....	66
30. Tydligare riktlinjer och ökade befogenheter för Skolinspektionen, punkt 21 (M, SD, KD).....	66
31. Tydligare riktlinjer och ökade befogenheter för Skolinspektionen, punkt 21 (L, MP)	67
32. Förstärkt ägarprövning, tillsyn och kontroll, punkt 22 (M, SD, KD) ...	68
33. Möjlighet att kunna stänga skolor snabbare, punkt 23 (SD, C, KD).....	68
34. Skärpt tillsyn av underpresterande skolor, punkt 24 (SD, C, KD).....	69
35. Kontrollen av fristående förskolor, punkt 25 (SD, KD)	69
36. Viten vid bortförande av barn, punkt 26 (SD, L).....	70
37. Barn- och elevombudets ansvar, punkt 27 (MP)	71
38. Tillsynsansvaret för förskolan och pedagogisk omsorg, punkt 28 (M, SD, KD).....	71
39. It i skolan, punkt 29 (M)	72
40. It i skolan, punkt 29 (C).....	73
41. Särskilda undervisningsformer, punkt 30 (C, KD)	74
42. Uppdrag att utvärdera fjärr- och distansundervisningens effekter, punkt 31 (KD)	74
Särskilda yttranden	76
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 32 (M).....	76
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 32 (SD)	76
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 32 (C).....	76
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 32 (V)	76
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 32 (KD).....	76
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 32 (L).....	77
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	78
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	78
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 32	96

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Åtgärder för att höja kunskapsresultaten

1. Åtgärder för att höja kunskapsresultaten

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:3224 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,

2021/22:4024 av Kristina Nilsson och Anna-Belle Strömberg (båda S) och

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 18.

Reservation 1 (M, SD, KD)

Reservation 2 (C, MP)

2. Kunskapskraven på grundskolan och gymnasiet behöver förtydligas

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om kunskapskraven på grundskolan och gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motion

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 3 (S, C, V, MP)

3. Skolplikt tills gymnasiebehörighet uppnåtts

Riksdagen avslår motion

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 17.

Reservation 4 (M)

4. Barn ska ges möjlighet att utvecklas

Riksdagen avslår motion

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3.

Reservation 5 (M, KD)

5. En covidkommission om skolan

Riksdagen avslår motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 53.

Reservation 6 (C, L)

6. Stödinsatser i tid

Riksdagen avslår motion

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 27 och 41.

Reservation 7 (KD)

7. Praktiska kunskaper och yrkesfärdigheter

Riksdagen avslår motion

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 9.

Reservation 8 (SD, L)

8. Kunskapsmätningar och andra metoder

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:689 av Mats Nordberg (SD) yrkande 5 och

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 108–110.

Reservation 9 (KD)

9. Nationella kunskapsmätningar jämförbara över tid

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 24 och

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 29.

Reservation 10 (C, KD)

Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet

10. Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:83 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 1,

2021/22:1801 av Eva Lindh (S),

2021/22:2601 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8,

2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkandena 3 och 7,

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11,

2021/22:3854 av Eva Lindh m.fl. (S),

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3 och

2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkande 3.

Reservation 11 (V)

Reservation 12 (L)

Reservation 13 (MP)

11. Färre riktade statsbidrag

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska minska antalet riktade statsbidrag som avser gymnasieskolan till förmån för generella bidrag och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 20.

Reservation 14 (S, V, MP)

Val av skola

12. Val av skola

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,
 2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2,
 2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD) yrkande 12,
 2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkandena 29 och 38,
 2021/22:3475 av Marlène Lund Kopparklint (M),
 2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 6,
 2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 4 och
 2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 103 och 104.

Reservation 15 (SD)

Reservation 16 (C)

Reservation 17 (V)

Reservation 18 (KD)

Reservation 19 (L)

Reservation 20 (MP)

13. Små skolors kvalitet

Riksdagen avslår motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 37.

Reservation 21 (C, KD, MP)

14. Ett aktivt och obligatoriskt skolval

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 27,

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 52 och

2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 25.

Reservation 22 (M, C, KD, L)

15. Information om utbildningar

Riksdagen avslår motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 28.

Reservation 23 (C, KD)

Fristående skolor

16. Fristående skolor

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1253 av Marlene Burwick (S) och

2021/22:2605 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 4.

Reservation 24 (V)

17. Förbud mot vinstdrivande organisationsformer

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 5 och

2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkande 1.

Reservation 25 (V, MP)

18. Offentlighetsprincipen i friskolor

Riksdagen avslår motion

2021/22:4102 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 6.

Reservation 26 (V, MP)

Tillsyn

19. Tillsyn

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9 och

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 82.

Reservation 27 (V, MP)

Reservation 28 (KD)

20. Nolltolerans mot dåliga skolor

Riksdagen avslår motion

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 51.

Reservation 29 (M, KD)

21. Tydligare riktlinjer och ökade befogenheter för Skolinspektionen

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7 och

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 19.

Reservation 30 (M, SD, KD)

Reservation 31 (L, MP)

22. Förstärkt ägarprövning, tillsyn och kontroll

Riksdagen avslår motion

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 21.

Reservation 32 (M, SD, KD)

23. Möjlighet att kunna stänga skolor snabbare

Riksdagen avslår motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 36.

Reservation 33 (SD, C, KD)

24. Skärpt tillsyn av underpresterande skolor

Riksdagen avslår motion

2021/22:3224 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 34 (SD, C, KD)

25. Kontrollen av fristående förskolor

Riksdagen avslår motion

2021/22:2545 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 26.

Reservation 35 (SD, KD)

26. Viten vid bortförande av barn

Riksdagen avslår motion

2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 4.

Reservation 36 (SD, L)

27. Barn- och elevombudets ansvar

Riksdagen avslår motion

2021/22:4106 av Annika Hirvonen (MP).

Reservation 37 (MP)

28. Tillsynsansvaret för förskolan och pedagogisk omsorg

Riksdagen avslår motion

2021/22:4175 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 38 (M, SD, KD)

It i skolan

29. It i skolan

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 25,

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 35 och

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 50.

Reservation 39 (M)

Reservation 40 (C)

Särskilda undervisningsformer

30. Särskilda undervisningsformer

Riksdagen avslår motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 39.

Reservation 41 (C, KD)

31. Uppdrag att utvärdera fjärr- och distansundervisningens effekter

Riksdagen avslår motion

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 78.

Reservation 42 (KD)

32. Motioner som bereds förenklad

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 17 mars 2022

På utbildningsutskottets vägnar

Gunilla Svantorp

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Svantorp (S), Fredrik Malm (L), Lars Hjalmered (M), Pia Nilsson (S), Josefin Malmqvist (M), Patrick Reslow (SD), Fredrik Christensson (C), Daniel Riazat (V), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Linus Sköld (S), Christian Carlsson (KD), Tomas Kronståhl (S), Michael Rubbestad (SD), Annika Hirvonen (MP), Maria Nilsson (L) och Aylin Fazelian (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utbildningsutskottet 180 motionsyrkanden om övergripande skolfrågor inom skolväsendet från allmänna motionstiden 2021/22. Av dessa bereds 110 motionsyrkanden förenklat eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. En förteckning över behandlade förslag finns i bilaga 1. Motionsyrkanden som bereds förenklat finns i bilaga 2. Motionsyrkandena tar upp frågor om bl.a. åtgärder för att höja kunskapsresultaten, ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet, skolvalet, fristående skolor, tillsyn, särskilda undervisningsformer och it i skolan.

Utbildningsutskottet höll ett seminarium den 24 februari 2022 med titeln Praktisk forskning och skolans digitalisering – varför och för vem? I seminariet deltog olika forskare som presenterade sin forskning och syn på skolans digitalisering.

Bakgrund

Skolväsendet omfattar enligt skollagen (2010:800) skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, som inkluderar utbildning i svenska för invandrare (sfi), samt särskild utbildning för vuxna. I skolväsendet ingår också fritidshem. Utbildning inom skolväsendet anordnas av det allmänna eller av enskilda när det gäller förskolan, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och fritidshemmet. Regelverket är så långt det är möjligt gemensamt för alla skolformer och skolhuvudmän. I det här betänkandet behandlar utskottet främst motioner från den allmänna motionstiden om övergripande skolfrågor inom skolväsendet. Under våren 2022 behandlar utskottet även motionsyrkanden om frågor inom utbildningsväsendet i två andra betänkanden – 2021/22:UbU15 Grundläggande frågor om utbildning och 2021/22:UbU16 Lärare och elever.

Utskottets överväganden

Åtgärder för att höja kunskapsresultaten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder för att höja kunskapsresultaten.

Riksdagen tillkännager för regeringen det som utskottet anför om kunskapskraven i grundskolan och på gymnasiet.

Jämför reservation 1 (M, SD, KD), 2 (C, MP), 3 (S, C, V, MP), 4 (M), 5 (M, KD), 6 (C, L), 7 (KD), 8 (SD, L), 9 (KD) och 10 (C, KD).

Motionerna

Kunskapsmålen

I motion 2021/22:4024 av Kristina Nilsson och Anna-Belle Strömberg (båda S) önskar motionärerna att man ska beakta förslagen i utredningen om en likvärdig skola och minskad skolsegregation. Motionärerna framhåller att de som går i skolan i s.k. utsatta områden löper större risk att få sämre undervisning eftersom andelen behöriga lärare är lägre och studieron sämre.

I kommittémotion 2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1 begärs att kunskapskraven på gymnasiet ska tydliggöras. Motionärerna välkomnar Skolverkets översyn av läro- och kursplanerna och framhåller att det är av största vikt att särskilt kunskapsmålen är tydligt formulerade och väl anpassade till elevernas förväntade förmåga och kunskaper i de olika ämnena och de olika årskurserna.

I kommittémotion 2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1 betonar motionärerna vikten av att skolan har fokus på kunskap och bildning. Motionärerna framhåller att de aldrig kommer att acceptera en grundskola som årligen lämnar 16 000 elever utan godkänd grundskoleexamen. Svensk skola behöver flera nödvändiga reformer för att alla elever ska nå sin fulla potential.

I yrkande 3 vill motionärerna att det ska skrivas in i skollagen att skolans mål är att alla barn ska ges möjlighet att utvecklas till sin fulla potential. Läroplanerna måste enligt motionärerna revideras och bli konkreta och tydliga och kunskapskraven måste fokusera på mätbara ämneskunskaper.

I yrkande 4 begärs en översyn av kurs- och läroplaner, med fokus på ämneskunskap. Motionärerna framhåller att lärare och elever uppfattar att bl.a. läroplanerna är otydliga och att de för tidigt fokuserar på en avancerad analytisk förmåga utan att eleverna har den grundläggande faktakunskap som krävs för att resonera, jämföra, värdera och dra slutsatser.

I yrkande 17 anser motionärerna att skolplikten i grundskolan ska förlängas tills eleverna når gymnasiebehörighet eller uppnår 18 års ålder. Motionärerna

framhåller att det finns skolor där mer än hälften av eleverna inte når gymnasiebehörighet och att det snabbast växande programmet på gymnasieskolan är introduktionsprogrammet för elever som saknar gymnasiebehörighet.

I yrkande 18 föreslås att skolledningen ska få större möjligheter att låta elever gå om en årskurs för att nå kunskapsmålen eftersom grundskolan ska garantera att elever har tillräckliga kunskaper för att klara gymnasieskolan.

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. yrkande 5, kommittémotion 2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 1 och i kommittémotion av Alireza Akhondi m.fl. (C) 2021/22:3224 yrkande 1 anser motionärerna att en mer jämställd och jämlik skola, där alla elever ges förutsättningar att lyckas och går ut grundskolan med fullständiga betyg, är en stark skyddsfaktor mot utanförskap och psykosociala problem. Motionärerna framhåller att undervisningen ska utgå från elevers behov och förutsättningar, och att insatser ska sättas in tidigt när elever riskerar att inte nå målen.

I kommittémotion 2021/22:3222 (C) yrkande 53 vill motionärerna att det tillsätts en covidkommission för skolan för att kartlägga konsekvenserna av den förändrade undervisningen i svensk skola under pandemin medan elevers, lärares och skolledares erfarenheter fortfarande är tydliga. Fokus måste fortsätta att vara att fler ska klara sina studier. Med en tydlig kartläggning kan vi dra lärdom av hur skolan har anpassat sig utifrån elevers olika förutsättningar och därmed rusta skolan bättre inför att möta elevers och framtidens utmaningar.

I kommittémotion 2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 27 vill motionärerna ha krav som säkerställer att alla skolor återkommande arbetar med diagnostiska prov, mäter elevernas progression och systematiskt arbetar för att ge tidiga stödinsatser, t.ex. i form av utökad undervisningstid, läxhjälp och lovskola.

I yrkande 41 begärs att man ska utöka den garanterade undervisningstiden i svensk skola och att Skolverket ska ges i uppdrag att utreda hur den garanterade undervisningstiden ska komma upp i OECD-snittet.

I partimotion 2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 9 vill motionärerna uppvärdera betydelsen av praktiska kunskaper och yrkesfärdigheter. Motionärerna menar att även elever som föredrar praktik framför teori måste få möjlighet att lyckas i skolans ämnen.

Kunskapsmätningar och andra metoder

I motion 2021/22:689 av Mats Nordberg (SD) yrkande 5 begärs att man ska utreda vem som tog och spred initiativet att utestänga elever med dåliga förutsättningar från den senaste Pisaundersökningen.

I kommittémotion 2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 24 anser motionärerna att Skolverket ska ges ett uppdrag att utreda hur nationella kunskapsmätningar kan genomföras så att utvecklingen i svensk skola kan följas bättre över tid. Motionärerna framhåller att internationella

kunskapsmätningar såsom Pisa, Pirls och Timss fyller en viktig funktion, och eleverna måste kunna lita på att de är rättvisande.

I kommittémotion 2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 29 önskar motionärerna att det ska införas en nationell årlig kunskapsmätning i skolan som är jämförbar över tid, dvs. en kunskapsmätning vid sidan av internationella mätningar såsom Pisa.

I yrkande 108 vill motionärerna att Skolforskningsinstitutet ges i uppdrag att analysera om skolornas befintliga vetenskapliga grund och beprövade erfarenhet stämmer överens med forskningsfronter inom inläring och ämnesdidaktik.

I yrkande 109 vill motionärerna att Skolinspektionen ges i uppdrag att granska hur skolhuvudmännen bidrar till spridning och genomförande av evidenssäkrade metoder. Motionärerna framhåller att Skolforskningsinstitutet har en viktig roll i arbetet med att ta fram evidenssäkrat kunskapsunderlag för skolan men att institutets resultat behöver få större och mer systematiserad spridning.

I yrkande 110 vill motionärerna att IFAU ges i uppdrag att föreslå vilken statistik som behöver redovisas offentligt för att svensk skola ska gå att utvärdera på ett sätt som reflekterar elevernas kunskaper.

Kunskapsmålen

Gällande rätt

I 1 kap. 4 § skollagen (2010:800) sägs att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I 3 kap. skollagen finns det bestämmelser om barns och elevers utveckling mot målen. I 3 kap. 2 § skollagen finns en bestämmelse om barnens och elevernas lärande och personliga utveckling. I bestämmelsen sägs att alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Om det finns särskilda skäl får en elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan ges särskilt stöd enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

I 1 kap. 11 § skollagen sägs att det för varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen

bestämmer meddelar föreskrifter om läroplaner. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för en viss skolform eller för fritidshemmet meddela föreskrifter om utbildningens värdegrund och uppdrag samt om mål och riktlinjer för utbildningen på annat sätt än genom en läroplan. I skollagen regleras även när det gäller grundskolan att det för varje ämne ska gälla en kursplan och att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner (10 kap. 8 § skollagen m.fl. bestämmelser). Vidare ska det när det gäller gymnasieskolan för varje ämne finnas en ämnesplan (16 kap. 21 § skollagen).

En garanti för tidiga stödinsatser – läsa-skriva-räkna-garantin

Den 1 juli 2019 infördes det bestämmelser i 3 kap. skollagen om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet i grundskolan, specialskolan och sameskolan, den s.k. läsa-skriva-räkna-garantin (prop. 2017/18:195, bet. 2017/18:UbU10, rskr. 2017/18:333). Syftet med garantin är att en elev som behöver stöd tidigt ska få stöd utformat utifrån sitt behov, bl.a. genom att förskollärare och lärare samråder med personal med specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a §). Garantin innebär vidare bl.a. att elevens språkliga medvetenhet och matematiska tänkande ska kartläggas redan i förskoleklassen med stöd av ett nationellt kartläggningsmaterial (3 kap. 4 § 1).

Regeringen har gett i uppdrag åt Skolinspektionen att, inom ramen för sitt kvalitetsgranskningssuppdrag, följa upp och utvärdera läsa-skriva-räkna-garantin. Uppdraget delredovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) den 18 december 2020 och ska slutredovisas senast den 16 december 2022 (U2018/03700/S delvis och U2018/03704/S). I delredovisningen framhåller Skolinspektionen att iakttagelser från förskoleklassen hittills visar på svårigheter att använda kartläggningsmaterialet som underlag för att utveckla undervisningen och för att utforma stöd till elever som behöver det. Skolinspektionen framhåller att garantin är en ny del av lagstiftningen och att det kan ta tid innan arbetet får fäste och genomförs. Covid-19-situationen har även varit ansträngande för skolan under 2020. Syftet var dock att garantin genom förberedelser skulle fungera från hösten 2019. Skolinspektionen konstaterar att viktigt utvecklingsarbete återstår.

Bakgrund och pågående arbete

En mer likvärdig skola

I lagrådsremissen Ökad likvärdighet för skolhuvudmän, publicerad den 10 februari 2022, föreslår regeringen ändringar i skollagen (2010:800) som syftar dels till att systemet för kommuners beslut om bidrag till enskilda huvudmän inom skolväsendet ska bli tydligare, mer transparent och rättssäkert, dels till att öka likvärdigheten mellan kommunala och enskilda huvudmän samtidigt som principen om lika villkor upprätthålls. Ändringarna bedöms öka möjligheten att ge alla barn och elever tillgång till god och likvärdig utbildning oavsett huvudman. Av Statsrådsberedningens propositionsförteckning från

den 11 januari 2022 framgår att regeringen (Utbildningsdepartementet) avser att lämna en proposition till riksdagen om en likvärdig skola för barns lika möjligheter i mars 2022.

Stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* får användas för utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet. I budgetpropositionen för 2022 föreslog regeringen en förstärkning av likvärdighetsbidraget med drygt 320 miljoner kronor 2022, och beräknade en successiv upptrappning av bidraget till drygt 8,7 miljarder kronor 2024. Riksdagen beslutade i december 2021 i enlighet med regeringens förslag (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16., bet. 2021/22:UbU1, rskr. 2021/22:108).

Mer tid till lärande

I propositionen Mer tid till lärande – extra studietid och utökad lovskola, som regeringen den 24 februari 2022 beslutade att överlämna till riksdagen, finns förslag om mer undervisningstid för elever som behöver det. Förslagen syftar till att stärka skolans kompensatoriska uppdrag och få fler elever att bli behöriga till gymnasieskolans nationella program.

Nya kurs- och ämnesplaner

I augusti 2020 beslutade regeringen om reviderade kursplaner för grundskolan och vissa ämnesplaner för gymnasieskolan med mer fokus på kunskap och bildning. De nya kurs- och ämnesplanerna bygger på det förslag som Skolverket lämnade till regeringen i december 2019. Kurs- och ämnesplanerna ska vara ett bättre arbetsverktyg för lärarna. Med ändringarna betonas faktakunskap mer, särskilt för yngre elever, och kraven på analys ökar med stigande ålder. Kunskapskraven blir mindre detaljerade och omfattningsrika och därmed lättare för lärarna att använda. Dessutom skiljer sig innehållet tydligare mellan stadier och mellan kurser.

Kurs- och ämnesplanerna skulle ha börjat gälla den 1 juli 2021. Regeringen meddelade i ett pressmeddelande från den 4 februari 2021 att den med anledning av att lärarna är ansträngda på grund av covid-19-pandemin har beslutat att tillämpningen av de reviderade kursplanerna i grundskolan och motsvarande skolformer flyttas fram ett år till höstterminen 2022. Tillämpningen av nya ämnesplaner i matematik, engelska och moderna språk för gymnasieskolan och komvux berörs inte av detta beslut, utan träder som planerat i kraft inför höstterminen 2021 respektive våren 2022.

Kunskapsmätningar och andra metoder

Gällande rätt

Internationella jämförande studier på utbildningsområdet

Enligt 4 § förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk får Skolverket efter samråd med Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet), företräda staten vid förhandlingar och ingående av internationella överenskommelser om Sveriges deltagande i internationella kunskapsmätningar och andra individbaserade mätningar inom myndighetens verksamhetsområde, om inte annat följer av särskilda beslut av regeringen. Myndigheten ska ansvara för Sveriges deltagande i de internationella mätningarna.

Skolverket ansvarar bl.a. för de internationella kunskapsmätningarna Pisa (Programme for International Student Assessment) Timss (Trends in International Mathematics and Science Study) och Pirls (Progress in International Reading Literacy Study).

Skolverkets ansvar för stöd till skolutveckling

I 7 § Skolverkets instruktion framgår myndighetens ansvar för stöd till skolutveckling (förordning [2015:1047] med instruktion för Statens skolverk). I bestämmelsen sägs att myndigheten i nära samarbete med kommuner och andra huvudmän ska stödja dem i deras utbildningsverksamhet och andra pedagogiska verksamheter samt bidra till att förbättra huvudmännens förutsättningar att arbeta med utveckling av verksamheten för ökad måloppfyllelse genom att bl.a. sammanställa och sprida kunskap om resultat av forskning.

Syftet med Skolverkets forsknings-spridningsuppdrag är att öka kunskapen om och tillgängligheten till forskning och annan systematiskt sammanställd kunskap. Målgruppen är personal i alla skolformer. Att skolans personal ges möjlighet att ta del av forskning är en förutsättning för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. En del i Skolverkets spridning av forskningsresultat är de artiklar som publiceras kontinuerligt på webbplatsen. Målsättningen med artiklarna är att erbjuda ett användbart kunskapsunderlag som ska inspirera till reflektion och utveckling av utbildning och undervisning inom det aktuella området. För att ta fram webbartiklar om forskningsresultat samverkar Skolverket med lärosäten. Varje lärosäte ansvarar för att kontinuerligt och långsiktigt bevaka och sammanställa resultat av forskning inom ett överenskommet område. Underlag kan utgöras av avhandlingar, vetenskapliga artiklar, rapporter och annat kvalitetsgranskat material inom området. Lärosätet och respektive artikelskribent ansvarar för urvalet av den forskning som beskrivs i artikeln. Skolverket kvalitetssäkrar innehållet utifrån relevans för målgrupperna (se Skolverkets webbplats www.skolverket.se).

Skolforskningsinstitutets uppdrag

Skolforskningsinstitutets uppdrag är att bidra till att de verksamma inom skolväsendet ges goda förutsättningar att planera, genomföra och utvärdera undervisningen med stöd av vetenskapligt underbyggda metoder och arbetssätt. Myndigheten ska bidra till goda förutsättningar för barns och elevers utveckling och lärande och till förbättrade kunskapsresultat för elever.

Skolforskningsinstitutet ska bl.a.

- validera forskningsresultat inom området med avseende på kvalitet och relevans
- göra systematiska översikter och andra forskningssammanställningar med god vetenskaplig kvalitet och presentera resultaten på ett sätt som är användbart för de verksamma inom skolväsendet
- sprida forskningsresultaten och göra dem tillgängliga för de verksamma inom skolväsendet (förordning [2014:1578] med instruktion för Skolforskningsinstitutet).

Bakgrund och pågående arbete

Riksrevisionens rapport om Pisaundersökningen 2018.

Utbildningsutskottet har behandlat regeringens skrivelse 2021/22:39 Riksrevisionens rapport om Pisaundersökningen 2018. Riksrevisionens övergripande slutsats var att för många elever exkluderades i den svenska Pisastudien 2018. Regeringen delade i huvudsak Riksrevisionens övergripande bedömning att för många elever exkluderades från att delta i Pisa 2018 men bedömde att resultatet i läsförståelse var fortsatt högre jämfört med resultatet 2012. Utskottet konstaterade att regeringen har agerat genom att bl.a. ge Skolverket i uppdrag att förstärka sina insatser i Pisaundersökningen 2022 men ansåg att man framöver bör kunna göra mer för att försäkra sig om att Pisaundersökningen och andra internationella kunskapsmätningar håller hög kvalitet. Riksdagen beslutade att i enlighet med utskottets förslag ge regeringen tillkänna att den ska säkra tillförlitligheten i genomförandet av internationella kunskapsmätningar i den svenska skolan samt genomföra en analys av hur förtroendet för Pisastudien kan återupprättas (skr. 2021/22:39, bet. 2021/22:UbU5, rskr. 2021/22:145).

Uppdrag om förstärkta insatser för att säkerställa ett högt deltagande i Pisa 2022

Skolverket redovisade den 1 november 2021 ett uppdrag om att förstärka sina insatser för att säkerställa ett högt deltagande i enlighet med OECD:s gällande riktlinjer för Pisaundersökningen 2022 (U2021/02549, dnr 2021:1928). I redovisningen framhåller Skolverket att de åtgärder som ska vidtas enligt OECD:s riktlinjer för genomförandet av Pisa 2022 ger en hög grad av säkerhet att rätt elever deltar. Därutöver föreslog Skolverket olika åtgärder för att säkerställa ett högt deltagande. Skolverket förstärker sina insatser för att så

långt som möjligt säkerställa att skolorna uppfattat exkluderingskriterierna korrekt genom att

- ha en tätare dialog och tätare kontakter med de utvalda skolorna
- lägga större vikt vid instruktionerna om exkluderingar och bortfall i utbildningen av de skolsamordnare som ska genomföra Pisaundersökningen
- söka återkoppling kring utbildningen från skolsamordnarna i högre utsträckning än tidigare, i syfte att säkerställa att de uppfattat instruktionerna korrekt.

Skolverket framhöll vidare att myndigheten även i huvudstudien, och inte som tidigare endast i förstudien, kommer att samla in uppgifter om elever som inte ska delta i Pisa innan provet genomförs. Syftet är att bättre kunna följa upp att skolorna har tillämpat exkluderingsarna utifrån OECD:s riktlinjer på ett korrekt sätt. Dessutom höjs enligt Skolverket ambitionen när det gäller svarsfrekvensen i Pisa, från 77 procent, som OECD kräver, till 90 procent. Det innebär att fler skolor kommer att behöva anordna uppföljande prov, vilket bör höja svarsfrekvensen nationellt. Rektors ansvar för att genomföra studien på skolan lyfts fram tydligare och det betonas i ännu högre utsträckning hur viktigt deltagandet i Pisa är för utvärderingar av skolsystemet.

En långsiktig lösning för informationsförsörjningen på skolområdet

En särskild utredare har fått i uppdrag att utreda och lämna förslag till två alternativa lösningar för att långsiktigt säkerställa myndigheters, kommuners och andra aktörers tillgång till skolinformation (dir. 2021:89). Syftet är bl.a. att myndigheter och kommuner ska kunna utföra sina författningsreglerade uppgifter och att föräldrar och elever ska ha en god tillgång till information inför skolval. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2022.

Utskottets ställningstagande

En bra förskola och skola är inte bara viktigt för barn och unga, som ges möjlighet till en god framtid – de är viktiga för hela samhällets utveckling. Det ska inte spela någon roll var i landet man bor eller i vilken förskola eller skola man går – alla barn och elever har rätt att nå så långt som möjligt när det gäller utbildningens mål.

Utskottet kan konstatera att flertalet yrkanden handlar om olika förslag på hur man på bästa sätt höjer kunskapsresultaten i skolan. Utskottet vill framhålla att regeringen anser att det finns behov av fortsatta kunskaps- och jämlikhetsreformer för att Sverige återigen ska ha ett av världens mest högpresterande och mest jämlika skolsystem. För att fler barn och elever ska lära sig mer behövs fortsatta kraftfulla kunskaps- och jämlikhetsreformer. Utskottet vill därför peka på att regeringen arbetar för en mer jämlik skola som gör att fler elever lär sig mer. Regeringen har bl.a. förstärkt likvärdighets-

bidraget, som syftar till att förbättra kunskapsresultaten och stärka likvärdigheten, med drygt 320 miljoner kronor 2022, och beräknar en successiv upptrappning av bidraget till drygt 8,7 miljarder kronor 2024 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16., bet. 2021/22:UbU1, rskr. 2021/22:108).

Utskottet uppmärksammar att regeringen i propositionen Mer tid till lärande – extra studietid och utökad lovskola (prop. 2021/22:111), som regeringen den 24 februari 2022 beslutade att överlämna till riksdagen, lämnar förslag om mer undervisningstid för elever som behöver det. Förslagen syftar enligt regeringen till att stärka skolans kompensatoriska uppdrag och få fler elever att bli behöriga till gymnasieskolans nationella program. Regeringen föreslår även ändringar i skollagen i lagrådsremissen Ökad likvärdighet för skolhuvudmän, publicerad den 10 februari 2022, som bedöms öka möjligheten att ge alla barn och elever tillgång till god och likvärdig utbildning oavsett huvudman.

Utskottet vill även lyfta fram den s.k. läsa-skriva-räkna-garantin som infördes den 1 juli 2019 i förskoleklassen och lågstadiet i grundskolan, specialskolan och sameskolan genom bestämmelser i 3 kap. skollagen.

När det gäller yrkanden om kunskapsmätningar och andra metoder hänvisar utskottet till riksdagens tillkännagivande om Pisaundersökningens tillförlitlighet och förtroendet för undersökningen, Skolverkets ansvar för internationella kunskapsmätningar och skolutveckling samt Skolforskningsinstitutet uppdrag.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:689 (SD) yrkande 5, 2021/22:3222 (C) yrkandena 1, 24 och 53, 2021/22:3224 (C) yrkande 1, 2021/22:3666 (C) yrkande 5, 2021/22:4002 (L) yrkande 9, 2021/22:4024 (S) 2021/22:4163 (KD) yrkandena 27, 29, 41 och 108–110 och 2021/22:4178 (M) yrkandena 1, 3, 4, 17 och 18.

Kunskapskraven på grundskolan och gymnasiet

Kurs- och ämnesplanerna uppfattas av lärare och elever som otydliga. De fokuserar på en avancerad analytisk förmåga utan att eleverna har den grundläggande faktakunskap som krävs för att resonera, jämföra, värdera och dra slutsatser. Denna tendens bekräftas också av en studie vid Linnéuniversitetet som visar att många professorer tror att kunskapskraven är från universitetsnivå. Skolverket har gjort en översyn av kurs- och ämnesplanerna, och i augusti 2020 beslutade regeringen om reviderade kursplaner för grundskolan och vissa ämnesplaner för gymnasieskolan med mer fokus på kunskap och bildning. De nya kurs- och ämnesplanerna bygger på förslag som Skolverket lämnade till regeringen i december 2019. De nya kraven har införts på gymnasieskolan och regeringen har aviserat att de ska införas i grundskolan hösten 2022. De ändrade kurs- och ämnesplanerna ska vara ett bättre arbetsverktyg för lärarna. Ämnets syfte och centrala innehåll har fått ett tydligare fokus i undervisningen, och kunskapskraven ska bli ett bättre stöd när lärarna skriver omdömen och sätter betyg.

Utskottet anser att den revidering av kurs- och ämnesplanerna som Skolverket tagit fram för grundskolan och gymnasiet är ett litet steg i rätt riktning. Utskottet ser dock att kunskapskraven fortfarande genomsyras av en progressiv konstruktivistisk kunskapssyn som stressar barn och skapar onödig ångest. Därför vill utskottet se att det görs ett ordentligt omtag för kunskapskraven i både gymnasiet och grundskolan som korrelerar med barns kognitiva utveckling. Kurs- och ämnesplanerna behöver vara utformade med fokus på tydliga faktakunskaper i varje ämne. Utskottet anser mot denna bakgrund att regeringen ska se över kurs- och ämnesplanerna så att kunskapskraven utformas i enlighet med vad utskottet anför ovan. Utskottet ger regeringen tillkänna det som utskottet anför om kunskapskraven i grundskolan och på gymnasiet. Utskottet tillstyrker därmed delvis motion 2021/22:3990 (M) yrkande 1.

Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet.

Riksdagen tillkännager för regeringen att den ska minska antalet riktade statsbidrag som avser gymnasieskolan till förmån för generella bidrag.

Jämför reservation 11 (V), 12 (L), 13 (MP) och 14 (S, V, MP).

Motionerna

Ansvarsfördelningen

I partimotion 2021/22:2601 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8 önskar motionärerna att regeringen utreder möjligheten att flytta ansvaret för sameskolan från Sameskolstyrelsen till Sametinget. Motionärerna anser att en överflyttning av ansvaret skulle förbättra förutsättningarna för samisk utbildning och medföra en tydligare styrning samt vara i linje med regeringsformen, där det framgår att samernas möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas.

I kommittémotion 2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 3 vill motionärerna att det tillsätts en utredning i syfte att införa statligt huvudmannaskap för hela skolväsendet inklusive komvux. Motionärerna anser att skolväsendets olika delar ska hänga ihop och därmed bör frågan om huvudmannaskap belysas när det gäller skolväsendets samtliga delar.

I partimotion 2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3 begär motionärerna att den svenska grund- och gymnasieskolan ska återförstatligas senast 2026. Motionärerna anser att skolan är en nationell angelägenhet och att den således bör styras av staten.

I motion 2021/22:83 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 1 anser motionären att staten borde satsa mer på sfi och stoppa privatiseringar av all skolundervisning och sfi-undervisning. Enligt motionären bör därför sfi-undervisningen förstärkas.

Resursfördelningen

I motion 2021/22:1801 av Eva Lindh (S) anser motionären att man ska överväga behovet av ändring i skollagen när det gäller utbildningskostnader för barn med skyddad identitet.

I motion 2021/22:3854 av Eva Lindh m.fl. (S) anser motionären att resursfördelningssystemet måste förändras från att vara orättvist till att resurser fördelas efter elevernas behov.

I kommittémotion 2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 20 vill motionärerna se ett färre antal riktade statsbidrag till förmån för generella bidrag. Motionärerna vill att skolor och huvudmän ska fokusera på arbetet med att öka elevernas kunskaper – det är inte acceptabelt att det arbetet blir lidande till följd av många krångliga statsbidrag.

I motion 2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkande 3 anser motionärerna att staten ska ta ansvar för skolans likvärdiga finansiering. Enligt motionärerna behöver staten ta det ekonomiska ansvaret för att alla elever ges rätt till en grundnivå av centrala delar av skolans verksamhet, såsom undervisning och elevhälsa.

Avgifter

I partimotion 2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11 begärs att regeringen tillsätter en utredning i syfte att ändra skollagen så att alla gymnasieelever säkras rätten till avgiftsfria och näringsrika skolmåltider. Motionärerna framhåller att även om majoriteten av landets gymnasieskolor erbjuder fri skolmat så är det frivilligt och upp till kommunerna och de andra huvudmännen att avgöra om gymnasieeleverna ska ha kostnadsfri mat eller inte.

I kommittémotion 2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 7 anser motionärerna att regeringen bör utreda om det kan ställas krav på att all utbildning som omfattas av skollagen ska tillhandahålla kurslitteratur kostnadsfritt. Motionärerna framhåller att det kan ses som att det är ett avsteg från principen om avgiftsfrihet för utbildningen om den som studerar måste köpa sin egen kurslitteratur.

Ansvarsfördelningen

Gällande rätt

Skolväsendet omfattar skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning. I skolväsendet ingår också fritidshemmet

(1 kap. 1 § skollagen [2010:800]). Obligatoriska skolformer är grundskola, grundsärskola, specialskola och sameskola. Riksdagen och regeringen har ett övergripande nationellt ansvar för skolväsendets resultat och utveckling. Staten anger nationella mål, krav och riktlinjer för verksamheterna i skollagen, läroplanerna och andra författningar. Staten ansvarar för tillsyn, statlig kvalitetsgranskning samt nationell uppföljning och utvärdering genom de statliga förvaltningsmyndigheterna inom området (Skolverket och Skolinspektionen).

I 2 kap. skollagen finns bestämmelser om huvudmän och ansvarsfördelning inom skolväsendet. Inom skolväsendet är staten huvudman för specialskolan och sameskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet vid en skolenhet med specialskola eller sameskola. Kommuner, i vissa fall regioner, och enskilda kan vara huvudmän för övriga skolformer (förskolan, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och fritidshemmet). Kommunerna är även huvudman för kommunal vuxenutbildning i bl.a. svenska för invandrare (sfi). Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Det innebär att huvudmännen ansvarar för att inom regelverkets ramar bedriva och organisera sin verksamhet så att målen nås.

Sameskolstyrelsen ansvarar för utbildning i sameskolan samt i förskoleklass och fritidshem vid en skolenhet med sameskola (1 § förordning [2011:131] med instruktion för Sameskolstyrelsen).

Utredningen om ett statligt huvudmannaskap för skolan (U 2020:07)

Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att ta fram ett beslutsunderlag som kan skapa förutsättningar för ett statligt huvudmannaskap för samtliga skolformer utom förskolan och den kommunala vuxenutbildningen (dir. 2020:140). Uppdraget bygger på en överenskommelse som då gällde mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna. Utredaren ska bl.a. föreslå hur staten kan ta över arbetsgivarskapet för lärare och skolledare och eventuellt övriga yrkesgrupper i de skolor som i dag drivs av offentliga huvudmän, föreslå en finansieringsmodell där staten ansvarar för finansieringen av skolan, föreslå hur staten kan ta över ansvaret för ledning av utbildningen och den dagliga driften i de skolor som i dag drivs av offentliga huvudmän och analysera konsekvenserna för bl.a. det kommunala självstyret, möjligheter till anpassning utifrån lokala behov och förutsättningar samt möjligheter till ansvarsutkrävande. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2022.

Lagrådsremissen Ökad likvärdighet för skolhuvudmän

Regeringen föreslog i en lagrådsremiss den 10 februari 2022 att det ska förtydligas hur bestämmelserna om grundbelopp och bestämmelsen om att kommuner ska fördela resurser efter barns och elevers olika förutsättningar

och behov förhåller sig till varandra. Ersättning till enskilda huvudmän för fristående förskolor, fristående skolor eller fristående fritidshem ska enligt förslaget – i de fall det är hemkommunen som beslutar om grundbeloppet – ges med ett grundbelopp som består av dels en basersättning för olika kostnadslag, dels en strukturersättning. Sistnämnda ersättning ska fördelas efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov och baseras på vilka barn och elever som deltar i varje huvudmans verksamhet. Kommuner har, till skillnad från enskilda huvudmän, ett lagstadgat ansvar att anordna utbildning och de enskilda huvudmännen bör därför inte ges ersättning för ett ansvar som de inte har. Vid beräkning av grundbeloppet för skolformerna förskoleklass, grundskola eller grundsärskola ska hemkommunen därför göra ett avdrag från basersättningen för de merkostnader som kommunen har till följd av sitt ansvar att anordna utbildning enligt skollagen, innan strukturersättningen läggs till. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas första gången i fråga om bidrag för kalenderåret 2024. Av Statsrådsberedningens propositionsförteckning från den 11 januari 2022 framgår att regeringen (Utbildningsdepartementet) avser att lämna en proposition till riksdagen om en likvärdig skola för barns lika möjligheter i mars 2022.

Resursfördelningen

Bakgrund och gällande rätt

Den största delen av verksamheterna inom skolväsendet bedrivs av kommunerna och finansieras dels med kommunala skatteintäkter, dels med statsbidrag som riksdagen beslutar om efter förslag från regeringen i budgetpropositionen. Statsbidragen kan vara generella eller riktade. Därutöver ersätts kommunsektorn för ökade kostnader till följd av reformer inom utbildningsområdet i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen. Kommunerna fördelar resurser för utbildning inom skolväsendet dels till sina egna förskole- och skolenheter, dels till andra huvudmän enligt särskilda bestämmelser om bidrag till fristående verksamheter, interkommunal ersättning och ersättning till statliga skolor. Enligt 2 kap. 8 b § skollagen ska kommuner fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Paragrafen omfattar fördelning av resurser såväl till kommunernas egna verksamheter som till enskilda huvudmän. Det är alltså förutsättningarna och behoven som ska vara styrande vid resursfördelningen. Bestämmelsen reglerar inte närmare hur resurserna ska fördelas men anger att de ska fördelas utifrån dessa grunder (prop. 2013/14:148, bet. 2013/14:UbU21, rskr. 2013/14:292). Bidraget till fristående verksamheter, dvs. verksamheter med enskild huvudman, består av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp. Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelningen av resurser till den egna verksamheten – den s.k. likabehandlingsprincipen (10 kap. 37–39 §§, 11 kap. 36–38 §§, 14 kap. 15–17 §§, 16 kap. 52–55 §§ och

19 kap. 45–48 §§ skollagen). Tilläggsbeloppet till enskilda huvudmän för förskolor och skolor ska vara individuellt bestämt utifrån barnets och elevens behov och ska lämnas för elever som bl.a. har ett omfattande behov av särskilt stöd eller deltar i lovskola.

Särskilt om riktade statsbidrag

Riktade statsbidrag (specialdestinerade) är öronmärkta för ett visst ändamål. De flesta av dessa betalas inte ut med automatik, utan måste sökas. Flera betydande bidrag hanteras bl.a. av Skolverket. I budgetpropositionen för 2021 framhöll regeringen att den kvarstår vid sin ambition i budgetpropositionen för 2018 om att de riktade statsbidragen på utbildningsområdet ska bli betydligt färre och enklare. Regeringen framhöll att det även i fortsättningen kommer att finnas ett behov av att staten riktar väl avvägda statsbidrag till specifika verksamhetsområden med stora utvecklingsbehov (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16, 2020/21:UbU1, rskr. 2020/21:141).

I budgetpropositionen för 2022 framhöll regeringen att den ambitionen kvarstår och att nya steg i den riktningen kommer att tas. För att renodla statsbidragen föreslog regeringen att medlen för personalförstärkning när det gäller specialpedagogiska insatser överförs till det s.k. likvärdighetsbidraget. Därutöver ser regeringen bl.a. att det behövs ett samlat statsbidrag för lärares och förskollärares deltagande i fortbildning. Regeringen avser att presentera ett sådant bidrag under 2023. Regeringen framhöll att genom att flytta medel för fortbildning för specialpedagogiska insatser och andra delar för fortbildning finns nu samtliga medel för lärare och förskollärare på samma anslag, för att underlätta en sådan hantering. Statsbidraget för bättre språkutveckling i förskolan upphör under 2023. Delar används för att finansiera reformer inom förskolan och resterande medel överförs enligt förslaget till statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan. Regeringen aviserade även att den under 2023 avser att flytta delar av statsbidraget för det s.k. Lärarlönelyftet till likvärdighetsbidraget (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16, bet 2021/22:UbU1, 2021/22:108).

Avgifter

Avgifter för skolmåltider

I 15 kap. 17 § skollagen sägs att utbildningen i gymnasieskolan ska vara avgiftsfri. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till böcker och andra läromedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Huvudmannen får dock besluta att eleverna ska hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. Avgifter i samband med ansökan om plats får inte tas ut.

Enligt 15 kap. 17 § skollagen får det förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det, trots övriga bestämmelser i denna lag, i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av eleven eller dennes

vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever. Ersättningen får inte överstiga huvudmannens självkostnad för att eleven deltar i aktiviteten. När det gäller avgifter för skolmat i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är det elevens hemkommun som bestämmer om eleverna ska få gratis skolmat eller inte. En fristående skola får inte ta ut någon avgift om hemkommunen redan har betalat för skolmaten i sin ersättning till den fristående skolan.

Avgifter inom den kommunala vuxenutbildningen

Utbildningen inom den kommunala vuxenutbildningen ska vara avgiftsfri, om inte något annat följer av skollagen eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 21 §. Det får dock förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. Huvudmannen får bestämma att böcker och andra lärverktyg, som varje elev inom utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller inom särskild utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå har för eget bruk och får behålla som sin egendom, ska anskaffas av eleverna själva eller erbjudas mot avgifter som högst motsvarar huvudmannens anskaffningskostnader. Lärverktyg som används i utbildningen ska i övrigt tillhandahållas utan kostnad för eleverna. Elever inom utbildning i svenska för invandrare ska utan kostnad ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. Huvudmannen får dock besluta att elever ska hålla sig med enstaka egna lärverktyg. Avgifter får inte tas ut i samband med ansökan om plats (20 kap. 7 § skollagen).

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågor om att ändra ansvarsfördelningen i fråga om skolan inom olika områden vill utskottet uppmärksamma att Utredningen om ett statligt huvudmannaskap för skolan (U 2020:07) har ett uppdrag att ta fram ett beslutsunderlag som kan skapa förutsättningar för ett statligt huvudmannaskap för samtliga skolformer utom förskolan och den kommunala vuxenutbildningen. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2022. Utskottet avvaktar utredningens slutbetänkande och regeringens kommande beredning av frågan.

När det sedan gäller yrkanden som behandlar frågor om resursfördelningen inom skolväsendet vill utskottet påminna om det ansvar som kommunerna har enligt skollagen att fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Utskottet noterar att de lagändringar som föreslås i lagrådsremissen Ökad likvärdighet för skolhuvudmän bedöms öka möjligheten att ge alla barn och elever tillgång till en god och likvärdig utbildning oavsett huvudman. När det slutligen gäller frågor om avgifter hänvisar utskottet till gällande rätt och finner bestämmelserna vara väl avvägda.

Utskottet finner i övrigt inte skäl att föreslå några ändringar i gällande reglering med anledning av motionsyrkanden. Med det anförda avstyrker

utskottet motionerna 2021/22:83 (-) yrkande 1, 2021/22:1801 (S), 2021/22:2601 (V) yrkande 8, 2021/22:2606 (V) yrkandena 3 och 7, 2021/22:2609 (V) yrkande 11, 2021/22:3854 (S), 2021/22:4002 (L) yrkande 3 och 2021/22:4209 (MP) yrkande 3.

Färre riktade statsbidrag som avser gymnasieskolan

I utbildningsutskottets betänkande 2017/18:UbU32 Riktade statsbidrag till skolan välkomnade utskottet regeringens åtgärder för att komma till rätta med de brister som har påvisats i systemet med riktade statsbidrag, däribland en översyn av hur systemet med riktade statsbidrag kan förenklas och förbättras (skr. 2017/18:217, bet. 2017/18:UbU32, rskr. 2017/18:432). Utskottet kan vidare konstatera att regeringen har en ambition att göra de riktade statsbidragen på utbildningsområdet betydligt färre och enklare och att regeringen också har inlett ett arbete för att renodla statsbidragen (se budgetpropositionen för 2021 och 2022). Utskottet anser att regeringen måste göra mer så att de riktade statsbidragen blir färre till förmån för generella bidrag för gymnasieskolan. Utskottet vill framhålla att för små huvudmän innebär en stor mängd statsbidrag en ökad sårbarhet eftersom det ofta ställs krav på att aktiviteter ska påbörjas innan Skolverket lämnar ett slutgiltigt beslut om utbetalning av ett bidrag. Utskottet vill att skolor och huvudmän ska fokusera på arbetet med att öka elevernas kunskaper och det är inte acceptabelt att det arbetet blir lidande till följd av många och krångliga statsbidrag. Utskottet anser därför att regeringen kraftigt ska minska dessa statsbidrag till förmån för generella bidrag för gymnasieskolan. Utskottet ger därför regeringen tillkänna att den ska minska antalet riktade statsbidrag som avser gymnasieskolan till förmån för generella bidrag. Med det anförda tillstyrker utskottet motion 2021/22:3990 (M) yrkande 20.

Val av skola

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om val av skola.

Jämför reservation 15 (SD), 16 (C), 17 (V), 18 (KD), 19 (L), 20 (MP), 21 (C, KD, MP), 22 (M, C, KD, L) och 23 (C, KD).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 52 vill motionärerna ha ett aktivt och obligatoriskt skolval i alla kommuner. Valfriheten är en rättighet som alla elever ska garanteras, oavsett bakgrund, och forskning visar att det i dagsläget främst är barn från resursstarka familjer som utnyttjar det fria skolvalet.

I motion 2021/22:3475 av Marléne Lund Kopparklint (M) anser motionären att man ska utreda förutsättningarna för undantag i lagen när det gäller beslut som rör val av skola.

I kommittémotion 2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 7 vill motionärerna säkerställa det fria skolvalet och att elever inte ska påtvingas en allsidig social sammansättning under sin skolgång. Eftersträvansvärd likvärdighet är enligt motionärerna att varje elev får tillgång till undervisning av god och hög kvalitet och möts av studiero och trygghet.

I yrkande 8 begär motionärerna att närhetsprincipen ska tillämpas på så sätt att den elev som har kortast avstånd mellan hem och skola alltid ska ha företräde till en skolplats i den närmast belägna skolan hos den kommunala huvudmannen.

I motion 2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD) yrkande 12 önskar motionärerna att man verkar för levande skärgårdsskolor.

I kommittémotion 2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 27 vill motionärerna värna och utveckla det fria skolvalet och införa ett obligatoriskt, aktivt och samordnat skolval. Att reformera det fria skolvalet är avgörande för att skapa en skola för alla.

I yrkande 28 konstaterar motionärerna att information om skolvalet behöver tillgängliggöras på ett lättförståeligt och överskådligt sätt och att skolor ska vara skyldiga att dela relevant information om sin verksamhet samt att den ska finnas öppen och tillgänglig för alla. Bland annat bör enligt motionärerna information lämnas om antalet elever, lärartäthet, betygsfördelning, resultat på nationella prov samt offentlig finansiell information om omsättning och utdelning av överskott.

I yrkande 29 föreslår motionärerna att hemkommunens ansvar för att ordna plats i grundskola för alla elever bör breddas för att inkludera även fristående skolor.

I yrkande 37 begärs att Skolverket ges i uppdrag att ta fram faktaunderlag om små skolors kvalitet och rekommendation i att möta särskilda utmaningar för att ge möjlighet till utveckling och stärka förutsättningarna för små skolor.

I yrkande 38 anför motionärerna att små skolor bör få rimliga arbetsvillkor och möjlighet att anpassa verksamheten genom att de ges en större flexibilitet i hur insatser ska genomföras. Exempel på insatser där små skolor behöver kunna anpassa verksamheten är tillgång till elevhälsa och skolbibliotek.

I partimotion 2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2 föreslår motionärerna att om det är konkurrens om en plats bör platsen i första hand tilldelas en elev som bor inom samma upptagningsområde som skolan ligger i samt att varje fall av särskilda önskemål ska beslutas av skolledningen i samråd med vårdnadshavare.

I kommittémotion 2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 25 begärs att skolvalet görs obligatoriskt för alla elever. Motionärerna framhåller att det finns en viss segregeringseffekt genom vilka som nyttjar skolvalet – ofta engagerade föräldrar med god utbildning.

I kommittémotion 2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 103 vill motionärerna ha ökad flexibilitet för skolor på landsbygden. Enligt motionärerna ska det bl.a. vara möjligt för en skola att ta emot elever från två länder i gränsbygder.

I yrkande 104 vill motionärerna ha flexibla lösningar för att uppfylla skolplikten på landsbygden.

I partimotion 2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 6 föreslår motionärerna åtgärder för att vårda och utveckla friskolereformen och skolvalssystemet. Motionärerna framhåller reformförslag som stärker likvärdigheten och ökar skolans fokus på kunskapsuppdraget – utan att tumma på familjers möjlighet att välja skola.

I motion 2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 4 anser motionärerna att man ska underlätta skolgång i ett annat land i gränsområden.

Gällande rätt

Hemkommunen ansvarar för att utbildning i grundskolan kommer till stånd för alla som enligt denna lag har rätt att gå i grundskolan och som inte fullgör sin skolgång på annat sätt. Skyldigheten fullgörs genom att hemkommunen anordnar grundskola i den omfattning som krävs för att bereda utbildning för alla i kommunen som är berörda. Om det finns särskilda skäl, får hemkommunen komma överens med en annan kommun om att denna i sin grundskola ska ta emot elever vars grundskoleutbildning hemkommunen ansvarar för (10 kap. 24 § skollagen).

Enligt skollagen är det möjligt att välja en skola både i och utanför hemkommunen. En elev har rätt att bli mottagen i en grundskola som anordnas av en annan kommun än den som ska svara för elevens utbildning, om eleven med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i den kommunens grundskola (10 kap. 25 § skollagen).

Att elever ska ha nära till skolan framgår av 10 kap. 29 § skollagen. I bestämmelsen sägs att varje kommun är skyldig att vid utformningen av sin grundskola beakta vad som är ändamålsenligt för eleverna från kommunikationssynpunkt. Varje kommun ska organisera sin grundskola så att ingen elev på grund av skolgången behöver bo utanför det egna hemmet. Avsteg från bestämmelsen får dock göras om förhållandena är så speciella att det framstår som orimligt att kommunen måste anordna skolgång på sådant sätt att eleven kan bo kvar i hemmet under skolgången. Vid bedömningen ska särskild vikt fästas vid elevens ålder.

I 10 kap. 30 § skollagen anges att en elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola. I bestämmelsen sägs också att kommunen i annat fall endast får frångå elevens vårdnadshavares önskemål om den önskade placeringen skulle medföra betydande

organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen eller om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Fristående skolors skyldighet att vara öppna för alla elever som har rätt till utbildning i den aktuella skolformen är föreskriven i lag (t.ex. 10 kap. 35 § skollagen). Vid urval till fristående förskoleklasser, grundskolor och grundsärskolor som har fler sökande än det finns platser får en huvudman för en sådan skola, som använder anmälningstid som en urvalsgrund, välja att ta emot ett begränsat antal elever per läsår (särskild kvot) som ges företräde framför övriga sökande. I den särskilda kvoten får bara de elever ingå som varit bosatta i landet kortare tid än två år före starten av det aktuella läsåret (se förordningen [2016:910] om särskild kvot för fristående skolor).

Ökad likvärdighet

Utredningen om en mer likvärdig skola (U 2018:05) överlämnade sitt betänkande till regeringen i april 2020 (SOU 2020:28). Utredningen föreslog bl.a. ett gemensamt skolval, där alla vårdnadshavare deltar och där alla skolor, både kommunala och fristående liksom sameskolan, är valbara, och som administreras av Skolverket. Utredningen föreslog vidare att man ska behålla det fria skolvalet och att det även i fortsättningen ska finnas en garanti för elever att bli placerade vid en kommunal skolenhet i närhet till hemmet omvårdnadshavaren inte önskar en annan skola. Utredningen föreslog också att möjliga urvalsgrunder till skolor ska förändras och regleras. Betänkandet har remitterats.

I budgetpropositionen för 2022 framhöll regeringen att den för att minska skolsegregationen och öka likvärdigheten i skolan vill verka för en allsidig social sammansättning av elever på skolor och i undervisningsgrupper. Regeringen ansåg att valfriheten behöver värnas och skolsegregationen minska genom att förutsättningarna för att fler aktivt ska delta i skolvalet förstärks. Regeringen avsåg därför att föreslå att det ska införas ett gemensamt skolvalssystem och förändrade urvalsgrunder.

Utbildningsutskottet uttalade i sitt betänkande 2021/22:UbU1 att friskole-reformen ska värnas och framhöll att Sverige i dag har en mångfald av skolor som en följd av det fria skolvalet. Valfriheten är en rättighet som alla elever ska garanteras. Att var och en, föräldrar och barn, ska ha rätt till inflytande över sin egen situation är enligt utskottets mening grundläggande i ett demokratiskt samhälle. Utskottet framhöll vidare när det gäller medel till anslaget 1:1 *Statens skolverk* att det i regeringens budgetproposition (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16) föreslås medel för att införa ett gemensamt skolvalssystem med nya urvalskriterier och att det enligt utskottets mening är viktigt att fortsatt värna skolvalet och att det ska ligga kvar på kommunerna. Enligt utskottets mening bör avsatta medel i första hand användas för att underlätta skolvalet och inte till att ändra urvalskriterierna (2021/22:UbU1, rskr. 2021/22:108).

Anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* får användas för utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet. I budgetpropositionen för 2022 föreslog regeringen en förstärkning av likvärdighetsbidraget med drygt 320 miljoner kronor 2022 och beräknade en successiv upptrappning av bidraget till drygt 8,7 miljarder kronor 2024. Riksdagen beslutade i december 2021 i enlighet med regeringens förslag (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16, bet. 2021/22:UbU1, rskr. 2021/22:108).

Regeringen föreslår i lagrådsremissen Ett mer likvärdigt skolval, publicerad den 17 februari 2022, ändringar i skollagen (2010:800) om urvalsgrunder för förskoleklass, grundskola och grundsärskola för ett mer rättvist skolval. Dessutom föreslås förtydliganden av bestämmelserna om villkor för nyetablering av fristående skolor. Förslagen i lagrådsremissen syftar till att öka likvärdigheten i skolan och minska skolsegregationen. Bland annat föreslås att huvudmän för förskoleklass och grundskola så långt det är möjligt aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning av elever på sina skolenheter och, om en sådan är uppnådd, vidta sådana åtgärder som behövs och är möjliga att vidta för att upprätthålla en sådan sammansättning. Av Statsrådsberedningens propositionsförteckning från den 11 januari 2022 framgår att regeringen (Utbildningsdepartementet) avser att lämna en proposition till riksdagen om en likvärdig skola för barns lika möjligheter i mars 2022.

Statskontorets utvärdering av likvärdighetsbidraget

Statskontoret har haft regeringens uppdrag (U2019/01623) att utvärdera statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling i grundskola, förskoleklass och fritidshem (förordningen [2018:49] om statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling). Statskontoret anger i sin rapport (Statskontoret 2021:2) att likvärdighetsbidraget i stort sett fungerar i enlighet med regeringens intentioner. Skolhuvudmännen söker och använder bidraget för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen utifrån sina lokala behov. Bidraget har enligt Statskontoret haft en utjämnande effekt och de mest utsatta skolorna bedöms i relativt hög utsträckning få del av bidraget.

Information om utbildningar

Enligt 29 kap. 19 § skollagen är kommuner skyldiga att informera vårdnadshavare och elever om utbildningar i förskolor, förskoleklasser, grundskolor, grundsärskolor, fritidshem, gymnasieskolor och gymnasiesärskolor som erbjuds i eller av kommunen och om riksrekryterande utbildningar. Informationen ska utformas enligt vad som anges i 8 kap. 18 § andra stycket kommunallagen (2017:725), dvs. vara saklig, relevant, jämförbar, lättförståelig och lättillgänglig. En skolhuvudman för förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan är vidare enligt

29 kap. 19 a § skollagen skyldig att lämna sådana uppgifter om verksamhetens organisation och ekonomiska förhållanden till Skolverket som behövs för allmänhetens insyn (prop. 2013/14:112, bet. 2013/14:UbU22, rskr. 2013/14:357).

Utbildningsguiden

Utbildningsguiden.skolverket.se är en webbplats för vägledning som riktar sig till elever, föräldrar, studerande och studie- och yrkesvägledare. På webbplatsen finns information och verktyg för att underlätta val av skola och utbildning, bl.a. en beskrivning av utbildningssystemet och de olika delarna, fakta om skolval samt tips och råd om vad elever kan tänka på inför ett val av utbildning och skola. Det finns också tre olika söktjänster för att hitta och jämföra grundskolor, hitta och jämföra gymnasieskolor och program samt hitta utbildningar för vuxna. Vidare finns en beskrivning av den svenska skolan på engelska och ytterligare fem språk för den som är ny i Sverige.

En långsiktig lösning för informationsförsörjningen på skolområdet

En särskild utredare har fått i uppdrag att utreda och lämna förslag till två alternativa lösningar för att långsiktigt säkerställa myndigheters, kommuners och andra aktörers tillgång till skolinformation (dir. 2021:89). Syftet är bl.a. att myndigheter och kommuner ska kunna utföra sina författningsreglerade uppgifter och att föräldrar och elever ska ha en god tillgång till information inför skolval. Lösningarna ska utformas så att förtroendet för statistiksekretessen, och därmed för den officiella statistiken, inte riskeras. Vidare ska skyddet för elevers, föräldrars och skolpersonals personliga integritet säkerställas. Lösningarna får inte heller medföra en omotiverad ökning av huvudmäns och skolors administrativa börda. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2022.

Utskottets ställningstagande

När det gäller yrkandena om att ändra förutsättningarna för skolvalet på grund av dess segregeringseffekter samt om sammansättningen av elever i skolorna vill utskottet inledningsvis lyfta fram den gällande regleringen i 10 kap. 29 och 30 §§ skollagen. Hemkommunen är skyldig att ordna en plats för alla barn i grundskolan, och vårdnadshavaren har rätt att välja skola för sitt barn i hela kommunen, alltså inte bara i den kommunal eller stadsdel där eleven bor. Av bestämmelsen följer att hur många elever som får plats vid varje skolenhet bestäms av kommunen. Kommunen ska i första hand utgå från vårdnadshavarens önskemål när en elev ges en plats vid en skola. Men vårdnadshavarens önskemål får inte gå utöver ett annat barns rätt till placering vid en skolenhet nära hemmet. Den principen kallas för närhetsprincipen. Det kan dock finnas flera skolor i kommunen som ligger nära hemmet, så närhetsprincipen innebär inte alltid att barnet blir placerad i den skola som ligger

närmast hemmet. När platserna tar slut på en skola är det kommunen som bedömer vilka elever som har rätt till en plats på skolan. Utskottet vill också i sammanhanget hänvisa till lagrådsremissen Ett mer likvärdigt skolval som syftar till att öka likvärdigheten i skolan och minska skolsegregationen. Utskottet kan även konstatera att det inte finns någon skyldighet i skollagen (2010:800) eller annan lagstiftning för kommuner att finansiera skolgång i skolor utanför landets gränser.

Vidare vill utskottet understryka vad utskottet anförde i sitt betänkande 2021/22:UbU1 (s. 37) om att valfriheten är en rättighet som alla elever ska garanteras och att det är viktigt att fortsätta att värna skolvalet. När det gäller frågan om information om skolvalet vill utskottet lyfta fram regleringen i 29 kap. 19 § skollagen som bl.a. innebär att kommuner är skyldiga att informera vårdnadshavare och elever om utbildningar i förskolor, förskoleklasser, grundskolor och grundsärskolor, fritidshem, gymnasieskolor och gymnasiesärskolor. Utskottet vill även uppmärksamma Skolverkets webbplats utbildningsguiden.skolverket.se som ger information om skolsystemet och skolvalet.

Utskottet avstyrker mot bakgrund av det anförda motionerna 2021/22:2542 (SD) yrkandena 7 och 8, 2021/22:2609 (V) yrkande 2, 2021/22:3022 (SD) yrkande 12, 2021/22:3222 (C) yrkandena 27–29, 37 och 38, 2021/22:3475 (M), 2021/22:4002 (L) yrkande 6, 2021/22:4110 (MP) yrkande 4, 2021/22:4033 (M) yrkande 52, 2021/22:4163 (KD) yrkandena 103 och 104 och 2021/22:4212 (KD) yrkande 25.

Fristående skolor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fristående skolor.

Jämför reservation 24 (V), 25 (V, MP) och 26 (V, MP).

Motionerna

I motion 2021/22:1253 av Marlene Burwick (S) begärs att kommunerna ges ett avgörande inflytande vid nyetableringar av friskolor för att de ska kunna planera sin skolorganisation med långsiktig samhällsnytta och likvärdighet i fokus.

I partimotion 2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 5 vill motionärerna att regeringen skyndsamt återkommer med förslag som innebär att endast icke vinstdrivande organisationsformer som ideella föreningar, stiftelser och kooperativ ska få bedriva fristående skolor. Motionärerna anser att ett vinstförbud inte löser problemet eftersom skolkoncerner kan föra över pengar till andra bolag inom koncernen och även kan se till att föra över belopp till andra närstående bolag utanför koncernen genom att fakturera för tjänster.

I kommittémotion 2021/22:2605 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 4 begärs att regeringen återkommer med förslag som innebär att möjligheten att bedriva pedagogisk omsorg i bolagsform avskaffas. Motionärerna anser att behovet av flexibla barnomsorgsformer såsom dagbarnvårdare inte ska kunna utnyttjas för att starta och bedriva lönsam barnomsorgsverksamhet av tveksam kvalitet.

I kommittémotion 2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 1 föreslår motionärerna att regeringen återkommer med förslag som innebär förbud mot vinstuttag inom vuxenutbildningen. För en likvärdig utbildning behövs enligt motionärerna ett slut på vinstintresset och marknadslogiken inom vuxenutbildningen.

I yrkande 2 anför motionärerna att regeringen bör återkomma med förslag som innebär förbud mot ägarstrukturer och bolagsformer inom den kommunala vuxenutbildningen vars ändamål är att göra vinst.

I motion 2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkande 1 vill motionärerna få bort vinstutdelande aktiebolag i skolan. För att behålla de friskolor som fungerar väl behöver ett vinstförbud utformas och fasas in så att dessa skolor kan fortsätta existera i en annan form, som t.ex. stiftelser och kooperativ.

I motion 2021/22:4102 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 6 anser motionärerna att friskolor ska omfattas av offentlighetsprincipen. Det är enligt motionärerna viktigt att alla har tillgång till information om hur våra gemensamma institutioner styrs och fungerar.

Gällande rätt

Enligt 2 kap. skollagen får enskilda (fysiska eller juridiska personer) efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och fritidshem. Juridiska personer är organisationer av olika slag, t.ex. de olika förenings- och företagsformer som finns som ekonomisk eller ideell förening, handelsbolag, aktiebolag eller stiftelse.

Av 2 kap 2 § skolförordningen (2011:185) framgår att när Skolinspektionen handlägger ärenden om godkännande som enskild huvudman ska den kommun där utbildningen ska bedrivas ges tillfälle att yttra sig.

Finansieringen av en fristående skola utgörs främst av den s.k. skolpengen från kommunen. En elevs hemkommun är skyldig att betala en skolpeng i form av ett grundbelopp till en fristående skola för varje elev som går där. Grundbeloppet ska avse ersättning för undervisning, lärvärktyg, elevhälsa, måltider, administration, mervärdesskatt och lokalkostnader. Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna grundskolan. Kommunen är även skyldig att lämna ett tilläggsbelopp för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd, ska erbjudas modersmålsundervisning eller deltar i lovskola i grundskolan.

I skollagen finns inga bestämmelser som reglerar hur skolpengen får användas. Skolpengen är inte öronmärkt att gå till skolan, utan kan användas till annat inom företaget. Överskott från andra verksamheter i företaget kan också användas i skolan.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om inflytande vid etablering av fristående skolor vill utskottet framhålla att Skolinspektionen bedömer en ansökan om godkännande som enskild huvudman utifrån kraven i skollagen samt övriga lagar och regler för den aktuella utbildningen. Utskottet anser att det gällande regelverket är väl avvägt och finner inga skäl att föreslå några ändringar av det.

När det gäller frågan om s.k. vinstdrivande organisationsformer inom fristående skolor vill utskottet inte föregripa den pågående politiska debatten i frågan.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:1253 (S), 2021/22:2605 (V) yrkande 4, 2021/22:2606 (V) yrkandena 1 och 2, 2021/22:2609 (V) yrkande 5, 2021/22:4102 (MP) yrkande 6 och 2021/22:4209 (båda MP) yrkande 1.

Tillsyn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Skolinspektionens tillsynsansvar m.m.

Jämför reservation 27 (V, MP), 28 (KD), 29 (M, KD), 30 (M, SD, KD), 31 (L, MP), 32 (M, SD, KD), 33 (SD, C, KD), 34 (SD, C, KD), 35 (SD, KD), 36 (SD, L), 37 (MP) och 38 (M, SD, KD).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 51 vill motionärerna införa en nolltolerans mot dåliga skolor som föreslås innebära ett starkt statligt ansvar för dåligt fungerande skolor där staten kan besluta om att ta över driften eller lägga ned en skola – oavsett huvudman.

I kommittémotion 2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 19 önskar motionärerna tydligare riktlinjer för Skolinspektionens regelbundna granskningar av gymnasieskolor. Enligt motionärerna behövs det tydligare riktlinjer för hur ofta skolor ska genomgå den regelbundna granskningen. Hur ofta en gymnasieskola inspekteras bör grunda sig på tidigare granskningar och gymnasieskolornas resultat.

I yrkande 21 föreslår motionärerna en förstärkt ägarprövning, tillsyn och kontroll för att stoppa gymnasieskolor som främjar religiös och politisk extremism. Motionärerna framhåller att friskolereformen måste skyddas från

missbruk, exempelvis mot att aktörer med extrema politiska eller religiösa syften får inflytande över skolor i Sverige.

I kommittémotion 2021/22:4175 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 10 anser motionärerna att Skolinspektionen ska ta över ansvaret för tillståndsgivning och tillsyn i fråga om samtliga förskolor och pedagogisk omsorg. Motionärerna konstaterar att de fristående förskolorna inspekteras av kommunerna själva och att Skolinspektionen har konstaterat att den ansvarsfördelningen inte fungerar eftersom många kommuner inte har tagit fram bedömningsunderlag och kriterier utifrån läroplanens krav för att kunna bedöma hur väl förskolorna lever upp till dessa.

I kommittémotion 2021/22:2545 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 26 anser motionärerna att ansvaret för kontrollen av fristående förskolor ska tas över av Skolinspektionen.

I kommittémotion 2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 36 framhåller motionärerna behovet av att stärka arbetet med att säkerställa seriösa aktörer inom skolan och att kunna stänga skolor snabbare än i dag. Enligt motionärerna ska skolor som inte uppfyller uppställda kvalitetskrav och regelverk kunna stängas snabbare än i dag.

I kommittémotion 2021/22:3224 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 2 begär motionärerna en skärpt tillsyn av underpresterande skolor och att skolor som tydligt och återkommande underpresterar eller som inte följer den svenska skolans värdegrund lättare ska kunna stängas. Motionärerna anser att man ska ställa högre krav på Skolinspektionen att agera mot skolor med omfattande brister.

I partimotion 2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9 anser motionärerna bl.a. att Skolinspektionen bör få i uppdrag att följa upp skolornas arbete mot rasism som en del av det ordinarie inspektionsuppdraget. Motionärerna framhåller att trakasserier och diskriminering är ett stort samhällsproblem och att vissa grupper är mer utsatta än andra.

I kommittémotion 2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 82 önskar motionärerna att Skolinspektionen ska tilldelas ett uppdrag att granska skolorna utifrån läromedelstillgång och vilken typ av läromedel skolorna använder. Läromedel ska enligt motionärerna vara kvalitets- och evidenssäkrade.

I kommittémotion 2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7 vill motionärerna att Skolinspektionen ska få ökade befogenheter att dra in tillstånd för fristående skolor i form av utökade bestämmelser om återkallelsegrunder som Skolinspektionen kan använda mot skolor som har kopplingar till extremism.

I kommittémotion 2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 4 anser motionärerna att grundskolan ska få möjlighet besluta om vite när barn förs ut ur landet från vårdnadshavare som bryr sig mer om släktens heder än barnets skolgång.

I motion 2021/22:4106 av Annika Hirvonen (MP) begärs att Barn- och elevombudet ska få rätt att stödja elever vid alla kränkningar mot barn och elever i skolan, inklusive kränkningar som också utgör diskriminering.

Skolinspektionens tillsynsansvar

Uppgifter

I 26 kap. skollagen finns det bl.a. bestämmelser om tillsyn och statlig kvalitetsgranskning. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen (26 kap. 2 § skollagen).

Av Skolinspektionens instruktion framgår att myndigheten har i uppgift att genom granskning av huvudmän och verksamheter verka för att alla barn och elever får tillgång till en likvärdig utbildning och annan verksamhet av god kvalitet i en trygg miljö. Myndigheten ska bidra till goda förutsättningar för barnens utveckling och lärande samt förbättrade kunskapsresultat för eleverna. Inom ramen för detta ska myndigheten främja en starkt likvärdighet mellan skolor och mellan förskolor. Vidare sägs att myndigheten även har andra uppgifter som följer av förordningen eller av andra föreskrifter eller särskilda beslut (1 § förordningen [2011:556] med instruktion för Statens skolinspektion).

I 12 § Skolinspektionens instruktion regleras att det inom myndigheten ska finnas ett ombud för barn och elever som benämns Barn- och elevombudet. Inom myndigheten ska det även finnas ett kansli för Barn- och elevombudet som ansvarar för kansligöromål och föredragning av ärenden och därmed sammanhängande uppgifter i den omfattning som behövs. Av 13 § instruktionen framgår att Barn- och elevombudet ska

1. utföra de uppgifter som enligt 6 kap. skollagen (2010:800) ska ombesörjas av myndigheten när det gäller att tillvarata barns och elevers enskilda rätt
2. ta initiativ till eller medverka i utbildnings- och informationsverksamhet som rör 6 kap. skollagen samt genom rådgivning och upplysning förklara hur bestämmelserna förhåller sig till diskrimineringslagen (2008:567)
3. upprätthålla kontakter med Diskrimineringsombudsmannen, kommuner, andra myndigheter, elevorganisationer och andra organisationer vars verksamheter rör kränkande behandling.

Enligt 14 § ska Barn- och elevombudet i sitt arbete enligt 13 § 1 beakta Skolinspektionens tillsyn enligt skollagen. Om Barn- och elevombudet i sitt arbete enligt 13 § 1 får uppgifter som kan ha betydelse för tillsynen, ska berörd enhet inom myndigheten informeras om detta.

Inspektion

Ett av Skolinspektionens uppdrag är att genomföra tillsyn. Tillsyn består av olika former av inspektion och Skolinspektionen väljer den form av inspektion som bäst motiveras utifrån vilka risker myndigheten ser i huvudmäns och skolors verksamhet samt vilka signaler den får. De inspektionsformer som Skolinspektionen arbetar med är regelbunden tillsyn, riktad tillsyn, tillsyn utifrån individärenden, tematisk tillsyn och etableringskontroll.

Ingripanden vid tillsyn

Den grundläggande sanktion som Skolinspektionen har till sitt förfogande är föreläggande (26 kap. 10 § skollagen). Skolinspektionen kan återkalla bl.a. ett godkännande som en enskild huvudman fått för att bedriva en utbildning om ett föreläggande enligt 10 § inte har följts och missförhållandet är allvarligt (26 kap. 13 § skollagen). Skolinspektionen kan också med stöd av samma bestämmelse återkalla godkännandet om ett föreläggande inte har följts och den enskilde vid en etableringskontroll enligt 26 kap. 9 a § skollagen inte kan visa att rimliga åtgärder har vidtagits för att få till stånd ett samråd med den kommun där utbildningen ska bedrivas (se 2 kap. 6 a § skollagen). Ett godkännande av en enskild som huvudman inom skolväsendet får även återkallas om den enskilde inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande (26 kap. 14 § skollagen).

När det gäller verksamhet som bedrivs av en kommun eller en region får Skolinspektionen besluta att staten på kommunens eller regionens bekostnad ska vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse om kommunen eller regionen inte har följt ett föreläggande enligt 10 § och missförhållandet är allvarligt (26 kap. 17 § skollagen).

I 26 kap. 18 § skollagen finns det en bestämmelse om tillfälligt verksamhetsförbud. Det innebär att om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse eller ett beslut om statliga åtgärder för rättelse kommer att fattas, och beslutet inte kan avvaktas med hänsyn till allvarlig risk för barnens eller elevernas hälsa eller säkerhet eller av någon annan särskild anledning, får tillsynsmyndigheten förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis, driva verksamheten vidare. Beslut gäller omedelbart, om inte annat beslutas och får gälla i högst sex månader.

Ökade möjligheter att stänga skolor

Utbildningsutskottet föreslog den 20 januari 2022 att riksdagen ska bifalla proposition 2021/22:45 Ökade möjligheter att stänga skolor med allvarliga brister. Enligt propositionen ska Skolinspektionen få större möjligheter att stänga både fristående och kommunala skolor som har allvarliga och återkommande brister. Det innebär bl.a. att det ska införas en möjlighet att besluta om verksamhetsförbud för kommunala skolor, vilket inte är möjligt med dagens lagstiftning. Riksdagen beslutade enligt utskottets förslag.

Lagändringarna ska börja gälla den 1 juli 2022 (prop. 2021/22:45, bet. 2021/22:UbU10, rskr. 2021/22:136).

Ökad kapacitet i Skolinspektionens verksamhet

I budgetpropositionen för 2022 föreslog regeringen att anslaget 1:2 *Statens skolinspektion* skulle ökas med 9 200 000 kronor 2022 och beräknade öka med 13 400 000 kronor 2023 och 8 400 000 kronor fr.o.m. 2024 för att kapaciteten i inspektionsverksamheten ska kunna öka.

Riksdagen har beslutat att anslaget ska höjas jämfört med regeringens förslag med 50 000 000 kronor för 2022. Skolinspektionen bör ges ett utökat uppdrag att granska alla landets skolor i förhållande till elevernas kunskapsresultat och undervisningens kvalitet. Granskningen bör bli tydligare och om en skola bedöms ha allvarliga kvalitetsbrister ska en åtgärdsplan upprättas (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16., bet. 2021/22:UbU1 s. 37, rskr. 2021/22:108).

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att flertalet yrkanden handlar om Skolinspektionens tillsyn och att myndigheten ska rikta sin tillsyn till vissa områden. Utskottet vill i det sammanhanget framhålla att Skolinspektionens uppdrag är att genom inspektion och tillståndsprövning se till att skolhuvudmän, dvs. kommunen eller den som driver en fristående skola, sköter sina verksamheter enligt lagar och förordningar. Skolinspektionen ställer således krav på och bidrar till att skolhuvudmännen följer skollagens krav och att de utvecklar sina verksamheter och genomför förbättringar. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid en granskning. Utskottet vill också uppmärksamma att Skolinspektionen har fått ökade resurser för att myndigheten ska kunna öka kapaciteten i verksamheten och genomföra fler inspektioner. Utskottet hänvisar också till de ökade möjligheter att stänga skolor som riksdagen beslutat om och som kommer att börja gälla den 1 juli 2022.

Utskottet ser mot bakgrund av det anförda inga skäl att göra några ändringar i den gällande ordningen för Skolinspektionens uppdrag och avstyrker därmed motionerna 2021/22:2545 (SD) yrkande 26, 2021/22:2609 (V) yrkande 9, 2021/22:3222 (C) yrkande 36, 2021/22:3224 (C) yrkande 1, 2021/22:3984 (L) yrkande 7, 2021/22:3985 (L) yrkande 4, 2021/22:3990 (M) yrkande 19 och 21, 2021/22:4033 (M) yrkande 51, 2021/22:4106 (MP), 2021/22:4163 (KD) yrkande 82 och 2021/22:4175 (M) yrkande 10.

It i skolan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om it i skolan.

Jämför reservation 39 (M) och 40 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 35 anser motionärerna att det ska göras en översikt av den digitala infrastrukturen på landets gymnasieskolor. Motionärerna framhåller att förutsättningarna mellan skolor skiljer sig åt och att vissa skolor är helt digitaliserade medan andra skolor har utmaningar med att få system att fungera och att tillgängliggöra digital infrastruktur, som en dator per elev, till alla elever.

Även i kommittémotion 2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 50 begärs att det görs en översikt över den digitala infrastrukturen på landets skolor.

I kommittémotion 2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 25 anser motionärerna att Skolverket bör ges i uppdrag att undersöka om kontinuerliga och digitala kunskapsmätningar kan bidra till både mindre arbetskrävande och bättre kunskapsuppföljningar för lärarna. Smartare digitala system som underlättar rektorers och lärares analyser kan också enligt motionärerna bidra till minskad administration för rektorer och lärare och ge stöd i det systematiska kvalitetsarbetet som en viktig del i att vända låga kunskapsresultat.

En nationell digitaliseringsstrategi

Den 19 oktober 2017 beslutade regeringen en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet (U2017/04119). Ett av de delmål som fastslås i strategin är att förskolechefer, rektorer och huvudmän ska ha förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete i verksamheterna. Ett annat delmål är att personal som arbetar med barn och elever ska ha kompetens att välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg i utbildningen. Förskolechefer, rektorer och huvudmän behöver enligt strategin skapa förutsättningar för personalens kompetensutveckling så att eleverna ges möjligheter att stärka dessa kompetenser.

Skolverkets uppdrag att främja digitalisering

Enligt Skolverkets regleringsbrev för 2018 ska myndigheten arbeta med att främja digitaliseringen inom skolväsendet och underlätta för skolor och huvudmän att ta tillvara digitaliseringens möjligheter i undervisning och i administration. Arbetet ska utgå från den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet (U2017/04119/S). I arbetet ska även ingå att följa upp målen i

strategin och vilket genomslag digitaliseringsstrategin får i verksamheterna. Skolverket ska föra en dialog med Sveriges Kommuner och Regioner (tidigare Landsting) om arbetet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) årligen senast den sista februari med första tillfälle 2019.

Sedan februari 2020 har Skolverket ett samlat ansvar (sektorsansvar) inom ramen för sitt verksamhetsområde när det gäller de statliga insatserna för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter för ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Detta innefattar att vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda myndigheter och andra relevanta parter (18 § förordningen [2015:1047] med instruktion för Statens skolverk). Från och med februari 2020 ska Skolverket enligt sin instruktion även svara för nationellt prioriterade fortbildnings-, kompetensutvecklings och stödinsatser inom ramen för nationella skolutvecklingsprogram (7 §). Sammantaget ger det Skolverket möjlighet att utifrån identifierade behov ta fram relevanta stödinsatser i fråga om bl.a. digitaliseringens möjligheter för huvudmän, rektorer, lärare, förskollärare och annan personal i skolväsendet. Från och med 2021 gäller dessutom ett nytt måldokument för Rektorsprogrammet som Skolverket fattat beslut om. I kursen Styrning, organisering och kvalitet ingår nu att rektorn efter utbildningen bl.a. ska kunna identifiera verksamhetens behov av digitalisering utifrån pedagogiska, administrativa och tekniska perspektiv.

I sin lägesbedömning 2020 redovisade Skolverket sin samlade bedömning av situationen och utvecklingen i skolväsendet (Skolverket rapport 2020:1). Av rapporten framgår att tillgången till digitala verktyg upplevs generellt sett som god men att många barn, elever och lärare – framför allt i förskolan och de lägre årskurserna – vill använda digitala verktyg mer. Överlag har digitaliseringen fått ett större genomslag i högstadiet och gymnasieskolan vad gäller både tillgång till och användning av digitala verktyg. Användningen av digitala verktyg upplevs av lärarna generellt sett som positiv men det finns fortsatt ett tydligt behov av kompetensutveckling avseende digitalisering hos lärare, förskollärare och annan personal i förskolan. Enligt Skolverkets lägesbedömning finns det fortfarande ett stort utvecklingsbehov hos många huvudmän i fråga om att använda digitala verktyg för att utveckla undervisningen och för att nå målen i den nationella digitaliseringsstrategin. Även digitaliseringen av de nationella proven innebär att vissa huvudmän under de närmaste åren kommer att behöva se över sin digitala infrastruktur och organisation samt stärka sin digitala kompetens för att de nationella proven ska kunna genomföras.

Seminarium om skolans digitalisering

Ett seminarium hölls den 24 februari 2022 för utbildningsutskottets ledamöter och suppleanter om praktisk forskning och skolans digitalisering – varför och för vem? I seminariet deltog olika forskare som presenterade sin forskning och syn på skolans digitalisering.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill när det gäller motioner om digitalisering i skolan framhålla den nationella digitaliseringsstrategi som gäller för skolväsendet och att ett av de delmål som fastslås i strategin är att förskolechefer, rektorer och huvudmän ska ha förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete i verksamheterna.

Utskottet vill även särskilt uppmärksamma att Skolverket den 1 februari 2020 blev sektorsansvarig myndighet när det gäller de statliga insatserna för skolväsendets digitalisering. Det innebär att Skolverket är ansvarig för att skolväsendet ska kunna ta tillvara digitaliseringens möjligheter för ökad måloppfyllelse och likvärdighet samt att staten har tagit ansvar för att digitaliseringen av skolan samordnas. Enligt utskottets mening skapas på detta sätt förutsättningar för att skolan digitaliseras på ett mer genomtänkt och samordnat sätt. Utskottet vill också hänvisa till det regeringsuppdrag som Skolverket har sedan 2018 om att främja digitaliseringen inom skolväsendet och att underlätta för skolor och huvudmän att ta tillvara digitaliseringens möjligheter i undervisning och i administration.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3222 (C) yrkande 25, 2021/22:3990 (M) yrkande 35 och 2021/22:4178 (M) yrkande 50.

Särskilda undervisningsformer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om särskilda undervisningsformer.

Jämför reservation 41 (C, KD) och 42 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 39 anser motionärerna att samverkan mellan skolhuvudmän inom grundskolan ska underlättas. Motionärerna framhåller att det i dag finns flera samverkansmodeller mellan kommuner, men alltför många små kommuner står ensamma med ansvaret och därmed kostnaden att bedriva utbildning.

I kommittémotion 2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 78 vill motionärerna att Skolverket eller en statlig utredare får i uppdrag att utvärdera fjärr- och distansundervisningens effekter under pandemin och ta fram förslag och riktlinjer för hur digital undervisning kan tillämpas. Motionärerna framhåller att Skolinspektionens granskning om fjärr- och distansundervisning under pandemin har varit värdefull men endast omfattar en två månader långs distansinspektion i början av 2021.

Olika samverkansformer

Kommunala huvudmän kan bilda kommunalförbund och gemensamma nämnder.

Kommunala huvudmän kan enligt kommunallagen (2017:725) bilda kommunalförbund och lämna över skötseln av kommunala angelägenheter till sådana förbund. Ett kommunalförbund är en egen offentlighetsjuridisk person som ansvarar för de uppgifter som överlämnats till det. Flera kommuner kan alltså gå samman för att fullgöra uppdraget att erbjuda sina invånare utbildning inom skolväsendet.

Kommuner och regioner kan även bilda en gemensam nämnd för att samarbeta på ett eller flera områden. En sådan nämnd kan fullgöra kommunernas uppgifter enligt t.ex. skollagen. En gemensam nämnd är dock till skillnad från ett kommunalförbund inte en egen juridisk person. Den gemensamma nämnden tillsätts i någon av de samverkande kommunerna, en s.k. värdkommun, och ingår i värdkommunens organisation (3 kap. 8 och 9 §§ och 9 kap. 20 § kommunallagen). Var och en av de samverkande kommunerna behåller sitt huvudmannaskap, men den gemensamma nämnden företräder medlemskommunerna. Det betyder att nämnden inte kan fatta egna beslut eller ingå avtal i eget namn utan endast för huvudmannens, dvs. medlemskommunernas, räkning. En gemensam nämnd är i huvudsak ett administrativt verktyg för kommunerna.

En kommun kan också ingå samverkansavtal. I skollagen finns det bestämmelser om samverkan dels i 15 kap., som innehåller allmänna bestämmelser om gymnasieskolan, dels i 18 kap., som innehåller allmänna bestämmelser om gymnasiesärskolan, dels i 23 kap. som innehåller bestämmelser om entreprenad och samverkan. Med samverkan avses i 23 kap. att en kommun sluter avtal med en annan kommun, en region eller staten om att denna ska ta över ansvaret för kommunens uppgifter enligt skollagen på ett visst område. Ett sådant avtal om samverkan innebär att den som tar över ansvaret också tar över huvudmannaskapet för uppgifterna. Ett avtal om samverkan får endast avse vissa särskilt angivna uppgifter.

Covid-19-pandemin

Sedan våren 2020 finns tillfälliga bestämmelser i förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta som syftar till att eleverna ska kunna tillförsäkras sin rätt till utbildning trots pandemin. Bestämmelserna gör det möjligt för skolhuvudmännen att i vissa fall stänga skolor helt eller delvis och i stället för närundervisning bedriva fjärr- eller distansundervisning. Sedan denna möjlighet kom till stånd har elever i både grund- och gymnasieskolan haft fjärr- eller distansundervisning i varierande utsträckning. Skolverket har i rapporten Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet (dnr 2020:1056) gett sin samlade bild utifrån fyra intervjustudier, tidigare uppföljningar och myndighetens löpande

dialog och samverkan med andra myndigheter. Skolverket bedömer sammantaget att det finns en risk för ett utbildningstapp inom flera skolformer, inte minst gymnasieskolan.

Skolinspektionen har granskat den fjärr- och distansundervisning som har bedrivits i grundskolans högstadium, gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning med anledning av covid-19-pandemin under vårterminen 2021. Syftet har varit att granska vilka konsekvenser som fjärr- och distansundervisningen har medfört för elevers förutsättningar att nå målen samt för elevers hälsa under covid-19-pandemin. Granskningen har genomförts på uppdrag av regeringen och grundar sig på resultat från åtta distansinspektioner under perioden februari – september 2021. Av granskningen framkommer bl.a. att elevers förutsättningar att nå målen har försämrats och att elevernas hälsa har påverkats negativt till följd av fjärr- och distansundervisningen (Fjärr- och distansundervisningens konsekvenser – Granskning av hur fjärr- och distansundervisningen under covid-19-pandemin påverkat elevers förutsättningar att nå målen och deras hälsa, Skolinspektionens dnr 2021:640).

Skolverket har fått i uppdrag att bl.a. följa upp konsekvenserna av pandemin för utbildningen inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och utvärdera de åtgärder som har vidtagits på området med anledning av pandemin (U2020/06613). I uppdraget ingår även att göra en analys samt identifiera behov av, och föreslå, fortsatta åtgärder. Uppdraget delredovisades den 21 maj och den 17 december 2021 och ska även delredovisas den 3 juni och den 16 december 2022. Vidare har Skolverket fått i uppdrag att främja digitaliseringen inom skolväsendet och att underlätta för skolor och huvudmän att ta tillvara digitaliseringens möjligheter i undervisning och administration. I detta ingår att genomföra insatser för att höja lärarnas kompetens inom distans- och fjärrundervisning. Uppdraget ska redovisas årligen senast den sista februari (U2020/06613).

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att covid-19-pandemin varit, och fortfarande är en kris för hela världen och en prövning både för det svenska samhället och för individer. De negativa konsekvenserna av covid-19-pandemin kommer att finnas kvar även under 2022 och behöver följas noga. Under 2020 och 2021 behövde delar av skolväsendet med anledning av covid-19-pandemin ställa om till digital undervisning. Skolverket har därför fått i uppdrag att bl.a. följa upp konsekvenserna av pandemin för utbildningen inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och utvärdera de åtgärder som har vidtagits på området med anledning av pandemin (U2020/06613). Uppdraget delredovisades i maj och december 2021 och ska även delredovisas den 3 juni och den 16 december 2022. Utskottet avstyrker mot denna bakgrund motion 2021/22:4163 (KD) yrkande 78.

När det gäller frågan om att underlätta samverkan mellan skolhuvudmän inom grundskolan konstaterar utskottet att det finns olika lagreglerade

samverkansformer som kan användas på skolans område. Med det anförda avstyrks motion 2021/22:3222 (C) yrkande 39.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsyrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Under riksmötena 2018/19, 2019/20, 2020/21 har detta gjorts i betänkandena 2018/19:UbU10, 2019/20:UbU10, 2020/21:UbU7 och 2020/21:UbU10 och riksdagen har enligt utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning.

Reservationer

1. Åtgärder för att höja kunskapsresultaten, punkt 1 (M, SD, KD)

av Lars Hjalmered (M), Josefin Malmqvist (M), Patrick Reslow (SD), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Christian Carlsson (KD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 18 samt avslår motionerna

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:3224 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 5 och

2021/22:4024 av Kristina Nilsson och Anna-Belle Strömberg (båda S).

Ställningstagande

Vi kommer aldrig att acceptera en grundskola som årligen lämnar 16 000 elever utan godkänd grundskoleexamen. Svensk skola behöver fler nödvändiga reformer för att alla elever ska nå sin fulla potential, bl.a. genom ett fokus på kunskap och bildning. Det finns i dag mycket kunskap om vad som fungerar och är effektivt. Det går också att med rätt pedagogik att få barn från mycket svåra sociala omständigheter att prestera väl.

För att lägga större vikt vid kunskap och bildning behövs en översyn av kurs- och läroplaner som fokuserar på ämneskunskap. Vi kan konstatera att de nationella proven, men även läroplanerna, av lärare och elever uppfattas vara otydliga och att de för tidigt fokuserar på en avancerad analytisk förmåga utan att eleverna har den grundläggande faktakunskap som krävs för att resonera, jämföra, värdera och dra slutsatser. Denna tendens bekräftas också av en studie vid Linnéuniversitetet som visar att många professorer tror att kunskapskraven på grundskolan är från universitetsnivå. Studien, och den efterföljande diskussionen om de otydliga kunskapskraven, fick Skolverket att reagera med en översyn av läro- och kursplanerna. Men vi anser att det behövs ännu tydligare kurs- och ämnesplaner som har fokus på ämneskunskap där målen är mätbara.

För att grundskolan ska kunna garantera att elever har tillräckliga kunskaper för att klara gymnasieskolan behöver skolledningen få större

möjligheter att låta elever gå om en årskurs för att nå årskursens kunskapsmål. Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

2. Åtgärder för att höja kunskapsresultaten, punkt 1 (C, MP)

av Fredrik Christensson (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:3224 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 1 och

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 och

avslår motionerna

2021/22:4024 av Kristina Nilsson och Anna-Belle Strömberg (båda S) och

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 18.

Ställningstagande

Skolan behöver bli mer jämställd och jämlik, där alla elever ges förutsättningar att lyckas och gå ut grundskolan med fullständiga betyg. Det är enligt vår mening en stark skyddsfaktor mot utanförskap och psykosociala problem. Skolan har ett brett jämställdhetsuppdrag som gäller för samtliga skolformer. Skolan ska arbeta med att motverka skillnader mellan elever och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Det finns fortfarande könsskillnader i skolan som vi behöver beakta. Det gäller allt från skolresultat och psykisk och fysisk hälsa till val av gymnasieutbildningar. Den svenska skolan har flera utmaningar. Många barn och unga får i dag en bra start i skolan, men långt ifrån alla. Alla elever ska få en bra skolgång och ha likvärdiga möjligheter att lyckas. I dag är det alltför många elever som inte klarar grundskolan. Kunskapsresultaten har de senaste decennierna sjunkit och likvärdigheten i svensk skola har försämrats. Många elever och lärare upplever brister i trygghet och studiero. Var sjätte elev klarar inte grundskolan och var fjärde elev lämnar gymnasiet utan fullständiga betyg samtidigt som antalet elever som gör felval till gymnasiet är stort. Klarar en elev inte skolan är dörren till många jobb och vidare studier stängd. Därför ska undervisningen utgå från elevers behov och förutsättningar, och insatser sättas in tidigt när elever riskerar att inte nå målen.

Olika elever behöver olika stöd för att fullgöra sin skolgång. Bristande skolgång är en riskfaktor för att hamna i brottslighet. Det är skolan lägger grunden för framtiden. Elever med låga betyg från grundskolan klarar sig ofta

sämre på gymnasieskolan. Statistiskt kommer dessa elever från hem där föräldrarnas utbildningsnivå är låg. Även elever med utländsk bakgrund klarar sig oftare sämre i gymnasieskolan. Det är därför viktigt att huvudmännen sätter in kompenserande insatser till elever med sämre förutsättningar att klara skolgången. Att säkra att fler elever klarar skolan är det som vi prioriterar först.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

3. Kunskapskraven på grundskolan och gymnasiet behöver förtydligas, punkt 2 (S, C, V, MP)

av Gunilla Svantorp (S), Pia Nilsson (S), Fredrik Christensson (C), Daniel Riazat (V), Linus Sköld (S), Tomas Kronståhl (S), Annika Hirvonen (MP) och Aylin Fazelian (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi kan konstatera att det som efterfrågas redan pågår. Därför anser vi att riksdagen inte bör ställa sig bakom ett tillkännagivande om att kunskapskraven på grundskolan och gymnasiet behöver förtydligas.

4. Skolplikt tills gymnasiebehörighet uppnåtts, punkt 3 (M)

av Lars Hjärmered (M), Josefin Malmqvist (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 17.

Ställningstagande

Det finns i dag skolor där mer än hälften av eleverna inte når gymnasiebehörighet. Samtidigt är det snabbast växande programmet på gymnasieskolan

introduktionsprogrammet. Det är programmet för elever som saknar gymnasiebehörighet. Den utvecklingen är långsiktigt ohållbar. Grundskolan ska garantera att elever har tillräckliga kunskaper för att klara gymnasieskolan. Därför vill vi att skolledningen ska få större möjligheter att låta elever gå om en årskurs för att nå årskursens kunskapsmål. Vi vill även förlänga skolplikten i grundskolan till 18 års ålder. Elever som inte uppnår gymnasiebehörighet efter årskurs 9 ska kunna fortsätta inom grundskolan upp till 18 års ålder för att nå gymnasiebehörighet. Elever ska också ha möjlighet att i stället välja att gå vidare till yrkesskola som har en tydligare yrkesinriktning.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

5. Barn ska ges möjlighet att utvecklas, punkt 4 (M, KD)

av Lars Hjälmered (M), Josefin Malmqvist (M), Marie-Louise Hänel Sandström (M) och Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att det ska skrivas in i skollagen att skolans mål är att alla barn ska ges möjlighet att utvecklas till sin fulla potential. Läroplanerna måste revideras och bli konkreta och tydliga och kunskapskraven måste fokusera på ämneskunskaper som ska vara mätbara.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

6. En covidkommission om skolan, punkt 5 (C, L)

av Fredrik Malm (L), Fredrik Christensson (C) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 53.

Ställningstagande

En covidkommission för skolan behöver tillsättas för att kartlägga konsekvenserna av den förändrade undervisningen i svensk skola under pandemin medan elevers, lärares och skolledares erfarenheter fortfarande är tydliga i minnet. Det är även viktigt att vi förutom att utvärdera pandemins och distansstudiers påverkan på barn och unga även ser till att fånga upp elever som har haft det extra svårt under pandemin. Fokus måste i fortsättningen vara på att fler ska klara sina studier. Det är avgörande för att utjämna elevers livschanser. Vi ser därför ett behov av en covidkommission om skolan som kan rusta den bättre inför att möta elevers olika behov och framtidens utmaningar samt få skolan att fungera under extraordinära händelser. Det sägs att det under en kris blir tydligt vad ett system klarar av och vad som är den svagaste länken. Med en tydlig kartläggning kan vi ta lärdom av hur skolan har anpassat sig utifrån elevers olika förutsättningar och därmed rusta skolan bättre inför att möta elevers och framtidens utmaningar.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

7. Stödinsatser i tid, punkt 6 (KD)

av Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 27 och 41.

Ställningstagande

Det behövs tidiga kunskapskontroller och stödinsatser för att höja andelen elever som går ut skolan med fullständiga betyg. Alla elever ska testas för skrivsvårigheter, och det ska finnas krav som säkerställer att alla skolor återkommande arbetar med diagnostiska prov, mäter elevernas progression och systematiskt arbetar för att ge tidiga stödinsatser, t.ex. i form av utökad undervisningstid, läxhjälp och lovskola – samt inte minst speciallärarstöd och särskilda undervisningsgrupper.

Det är också viktigt att den garanterade undervisningstiden utökas i svensk skola. Svenska elever är garanterade 6 890 timmars undervisning under grundskolan. Det är färre timmar än OECD-genomsnittet som ligger på 7 538 timmar. Därför behöver den garanterade undervisningstiden utökas i den

svenska skolan och Skolverket bör ges i uppdrag att utreda hur den garanterade undervisningstiden ska komma upp i OECD-snittet. Många studier har konstaterat att undervisning ledd av skickliga lärare är det bästa sättet för elever att nå målen för undervisningen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

8. Praktiska kunskaper och yrkesfärdigheter, punkt 7 (SD, L)

av Fredrik Malm (L), Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD), Michael Rubbestad (SD) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 9.

Ställningstagande

Vi behöver uppvärdera betydelsen av praktiska kunskaper och yrkesfärdigheter. För att kunna skapa en skola för alla barn måste även elever som föredrar praktik framför teori få möjlighet att lyckas i skolans ämnen. Det är viktigt att fler elever ska kunna känna sig motiverade. Därför föreslår vi att både kunskapskraven och innehållet i skolämnena som exempelvis slöjd, idrott och hälsa samt hem- och konsumentkunskap ska renodlas från högravande krav på teoretiska förmågor, så att elever i stället kan bedömas utifrån sina praktiska kunskaper och färdigheter i dessa ämnen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

9. Kunskapsmätningar och andra metoder, punkt 8 (KD)

av Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 108–110 och
avslår motion
2021/22:689 av Mats Nordberg (SD) yrkande 5.

Ställningstagande

Det behöver införas en nationell årlig kunskapsmätning i skolan som är jämförbar över tid, dvs. en kunskapsmätning vid sidan av de internationella mätningarna såsom Pisa. Vidare bör regeringen ge Skolforskningsinstitutet i uppdrag att analysera om skolornas befintliga vetenskapliga grund och beprövade erfarenhet stämmer överens med s.k. forskningsfronter när det gäller inlärning och ämnesdidaktik. Ett problem på skolans område är att nya pedagogiska metoder och trender snabbt genomförs i verksamheten, metoder som inte alltid har stöd i vetenskap och beprövad erfarenhet.

10. Nationella kunskapsmätningar jämförbara över tid, punkt 9 (C, KD)

av Fredrik Christensson (C) och Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 24 och

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 29.

Ställningstagande

De internationella kunskapsmätningarna Pisa, Pirls och Timss fyller en viktig funktion, men eleverna måste kunna lita på att de är rättvisande. De görs med för långa intervaller, på flera år. De nationella proven som finns i dag kan inte användas som landsomfattande kunskapsmätningar eftersom de inte är utformade för att elevers kunskapsutveckling ska kunna jämföras över tid. Sverige behöver av den anledningen införa egna nationella kunskapsmätningar, vid sidan av de internationella mätningarna, så att utvecklingen i svensk skola kan följas bättre över tid. Därför bör Skolverket få i uppdrag att utreda hur nationella kunskapsmätningar kan genomföras så att utvecklingen i svensk skola kan följas bättre över tid.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

11. Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet, punkt 10 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2601 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8,

2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkandena 3 och 7 samt

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11 och avslår motionerna

2021/22:83 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 1,

2021/22:1801 av Eva Lindh (S),

2021/22:3854 av Eva Lindh m.fl. (S),

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3 och

2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkande 3.

Ställningstagande

2017 års skolmyndighetsutredning visar i sitt betänkande Statliga skolmyndigheter – för elever och barn i en bättre skola (SOU 2018:41) att det har varit svårt att hitta ett fullt fungerande huvudmannaskap för sameskolan. Det finns problem inom olika områden såsom den s.k. styrkedjan, det systematiska kvalitetsarbetet, ansvarsfrågor och förmågan att utifrån tilldelade medel upprätthålla en ansvarsfull och stabil ekonomi. Det har också visat sig svårt att ge eleverna i sameskolorna den undervisning de har rätt till med t.ex. samiska inslag i undervisningen. Utredningen föreslår därför att Sametinget ska bli ny huvudman för sameskolorna samt förskoleklassen och fritidshemmet vid en enhet med sameskola. Sameskolstyrelsen föreslås upphöra som myndighet.

En överflyttning av ansvaret för sameskolan från Sameskolstyrelsen till Sametinget skulle förbättra förutsättningarna för samisk utbildning. Den största fördelen skulle vara en tydligare styrning. Ett införlivande av Sameskolstyrelsens uppgifter i Sametinget är också i linje med regeringsformen, där det framgår att samernas möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas. Därför bör regeringen utreda möjligheten att flytta ansvaret för Sameskolstyrelsen till Sametinget.

Det bör även tillsättas en utredning i syfte att införa statligt huvudmannaskap för hela skolväsendet inklusive kommunal vuxenutbildning (komvux). Lärarna är den viktigaste faktorn i skolan för att alla elever ska kunna prestera och utvecklas maximalt. Undervisningsuppdraget måste därför

gå direkt från staten till lärarprofessionen, som ska avgöra vilka konkreta insatser som ska göras för att nå målen, men med en tydlig statlig reglering av förutsättningarna. Detsamma gäller för skolans ledning. Om staten övertar arbetsgivaransvaret underlättas också möjligheterna att bedriva en nationellt sammanhållen vuxenutbildningspolitik.

Därför behöver det tillsättas en bred parlamentarisk utredning för att ta fram förslag om hur staten ska överta huvudansvaret för komvux för att garantera alla enheter inom skolväsendet likvärdiga ekonomiska och kompetensmässiga förutsättningar. Skolväsendets olika delar ska hänga ihop och därmed bör frågan om huvudmannaskap belysas när det gäller skolväsendets samtliga delar. Utredningen bör ta fasta på vilka positiva effekter kommunalt huvudansvar för komvux har och som kan behållas. Även konsekvenserna för kommunernas ekonomi måste analyseras, liksom en lång rad frågor som hur arbetsgivaransvaret bäst ska utövas och hur reformen ska genomföras för att alla yrkeskategorier ska vara förberedda.

Att den som studerar måste köpa sin egen kurslitteratur kan ses som ett avsteg från principen om avgiftsfrihet för utbildningen. För den som läser samma utbildning under tonåren kostar det ingenting. Om huvudmännen skulle köpa in böcker skulle det även underlätta för lärarnas planering eftersom de i så fall skulle veta vilken bok de kommer arbeta med i stället för att behöva anpassa sig efter bokförlagens nycker. Att Läromedelsutredningen (SOU 2021:70) föreslår tillgång till kostnadsfria läromedel för elever inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå räcker inte. Regeringen bör därför utreda om det kan ställas krav på att all utbildning som omfattas av skollagen ska tillhandahålla kurslitteratur kostnadsfritt.

Regeringen bör också tillsätta en utredning i syfte att förändra skollagen så att alla gymnasieelever säkras rätten till avgiftsfria och näringsrika skolmåltider. Även om majoriteten av landets gymnasieskolor erbjuder fri skolmat är det frivilligt och upp till kommunerna och de andra huvudmännen att avgöra om gymnasieeleverna ska ha kostnadsfri mat eller inte. Den reglering som endast finns för grundskolan bör därför även innefatta alla elever vid gymnasieskolor eftersom det just nu saknas lagliga förpliktelser för gymnasieskolorna om att skolmaten ska vara kostnadsfri.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

12. Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet, punkt 10 (L)

av Fredrik Malm (L) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3 och avslår motionerna

2021/22:83 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 1,

2021/22:1801 av Eva Lindh (S),

2021/22:2601 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8,

2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkandena 3 och 7,

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11,

2021/22:3854 av Eva Lindh m.fl. (S) och

2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att skolan är en nationell angelägenhet, och att den således även borde styras av staten. För att främja kvalitet, öka likvärdigheten och förbättra läraryrkets attraktivitet behövs en lika stark som tydlig styrkedja, där staten ska ha huvudansvaret. Kommunaliseringen av skolan lade grunden för ett splittrat system med påfallande kvalitetsbrister. Om det inte åtgärdas är risken stor att likvärdighet i skolan förblir en ouppnåelig vision i stället för en realiserbar möjlighet.

Vi står fast vid att den svenska grund- och gymnasieskolan behöver återförstatligas, och att det bör göras senast 2026. I ett nytt statligt skolsystem ska likvärdigheten förbättras, kvaliteten stärkas och lärarnas arbetsvillkor förbättras. Fristående skolor ska fortsatt finnas kvar, men ansvaret för finansieringen av dem ska övergå från kommunerna till staten. Vårt förslag om en ny statlig finansiering av skolväsendet kan med fördel ses som ett viktigt steg mot återförstatligande av huvudmannaskapet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

13. Ansvars- och resursfördelningen i skolväsendet, punkt 10 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3854 av Eva Lindh m.fl. (S) och

2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkande 3 och
avslår motionerna
2021/22:83 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 1,
2021/22:1801 av Eva Lindh (S),
2021/22:2601 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8,
2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkandena 3 och 7,
2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11 och
2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 3.

Ställningstagande

Ett samhälle där barn får olika livschanser beroende på vilken skola de går i kan inte accepteras. Alla elever ska få en ärlig chans, ha rätt att växa och utmanas, lyckas och utveckla sina talanger i skolan. Varje elev ska få den tid de behöver med sina lärare. Alla elever och vårdnadshavare måste kunna känna tillit till sin närmsta skola. För att alla elever ska få tillgång till en jämlik utbildning av god kvalitet behöver de skolor som har störst behov få mest resurser. Dessa skolor ligger ofta i utsatta områden i våra större städer, eller på landsbygden.

Efter Skolkommissionens förslag infördes en unik förstärkning av den statliga finansieringen av grundskolan och förskoleklassen som fullt utbyggt innebär 6,2 miljarder kronor årligen för ökad jämlikhet i skolan. Stödet fördelas så att resurserna viktas med hänsyn till socioekonomiska faktorer så att alla får mer men de kommuner och skolor som har det tuffast får mest. Men det som gjorts hittills räcker inte. Det är av mycket stor betydelse att staten även i fortsättningen tar ansvar för att finansiera skolans likvärdighet och att takten för utbyggnaden av stödet ligger fast. På längre sikt behöver staten ta det ekonomiska ansvaret för att alla elever ges rätt till en grundnivå av centrala delar av skolans verksamhet, såsom undervisning och elevhälsa. Det kan även konstateras att den s.k. marknadsiseringen av skolan har inneburit svårigheter för skolan att uppnå sitt kunskapsuppdrag och en skola för alla. Segregationen och skillnaderna i kunskap har ökat dramatiskt. Den bristande likvärdigheten har inneburit stora problem och 16 500 elever lämnade förra året grundskolan utan behörighet till gymnasiet. Det kan konstateras att marknadslösningarna på skolans område inte är förenliga med en jämlik skola för alla. Nu krävs en förändring. Från orättvist resursfördelningssystem till att resurser fördelas efter elevernas behov. Vi måste vända utvecklingen och bryta skolsegregationen. Samhället ska styra skolans utveckling, inte marknaden.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

14. Färre riktade statsbidrag, punkt 11 (S, V, MP)

av Gunilla Svantorp (S), Pia Nilsson (S), Daniel Riazat (V), Linus Sköld (S), Tomas Kronståhl (S), Annika Hirvonen (MP) och Aylin Fazelian (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 20.

Ställningstagande

Eftersom det redan pågår ett arbete i regeringskansliet i enlighet med vad som efterfrågas av utskottet anser vi att riksdagen inte bör ställa sig bakom ett tillkännagivande om att regeringen ska minska antalet riktade statsbidrag som avser gymnasieskolan till förmån för generella bidrag.

15. Val av skola, punkt 12 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8 samt avslår motionerna

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2,

2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkandena 29 och 38,

2021/22:3475 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 6,

2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 4 och

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 103 och 104.

Ställningstagande

Vi vill säkerställa det fria skolvalet men elever ska inte påtvingas en allsidig social sammansättning under sin skolgång. Vi anser att det fria skolvalet ska tjäna elever så att de kan söka sig till skolor med förutsättningar att ge varje

elev de bästa chanserna till en stimulerande och trygg skolgång. Eftersträvansvärd likvärdighet får enligt vår mening aldrig vara att man med tvingande åtgärder delar upp och sprider elever jämnt efter olika bakgrundsparametrar. Eftersträvansvärd likvärdighet är i stället att varje elev får tillgång till undervisning av god och hög kvalitet och möts av studiero och trygghet i skolan.

Vi anser även att närhetsprincipen ska tillämpas på ett sådant sätt att den elev som har det kortaste avståndet mellan hemmet och skolan alltid ska ha företräde till en skolplats i den närmast belägna skolan hos den kommunala huvudmannen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

16. Val av skola, punkt 12 (C)

av Fredrik Christensson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkandena 29 och 38 samt avslår motionerna

2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2,

2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:3475 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 6,

2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 4 och

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 103 och 104.

Ställningstagande

Små skolor bör få rimliga arbetsvillkor och möjlighet att anpassa sin verksamhet genom att de ges en större flexibilitet i fråga om hur insatser ska genomföras. Staten och samhället ställer stora krav på skolorna. Det är på många sätt bra. Men flexibiliteten måste bli större när det gäller hur insatserna genomförs så att små skolor får rimliga arbetsvillkor. Fokus ska vara på resultatet och inte detaljstyrningen. Exempel på insatser där små skolor behöver kunna anpassa sin verksamhet är t.ex. tillgång till elevhälsa och skolbibliotek. Vidare bör hemkommunens ansvar för att ordna plats i grundskolan för alla elever breddas så att ansvaret gäller även fristående skolor.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

17. Val av skola, punkt 12 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2 och avslår motionerna

2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkandena 29 och 38,

2021/22:3475 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 6,

2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 4 och

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 103 och 104.

Ställningstagande

Efter att en skolplacering meddelats bör det ges en möjlighet för föräldrar och elever att komma med alternativa önskemål. Ett sådant önskemål ska motiveras särskilt. En orsak för en annan placering kan t.ex. vara sociala skäl eller att en elev har en funktionsnedsättning och kan få bättre stöd vid en viss skola. Vid konkurrens om en plats bör platsen i första hand tilldelas en elev som bor inom samma upptagningsområde som skolan ligger i. Varje fall av särskilda önskemål ska beslutas av skolledningen i samråd med vårdnadshavare.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

18. Val av skola, punkt 12 (KD)

av Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 103 och 104 samt avslår motionerna
2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,
2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2,
2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD) yrkande 12,
2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkandena 29 och 38,
2021/22:3475 av Marlène Lund Kopparklint (M),
2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 6 och
2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Ett bekymmer för många familjer på landsbygden är avståndet till barnens skola. Tillämpningen av de dispensmöjligheter som finns när det gäller att starta en friskola med lägre elevantal i glesbygdsområden bör vara generösa så länge som man kan garantera bibehållen kvalitet. Kommunerna bör ges ökade möjligheter att skapa flexibla lösningar för att uppfylla skolplikten, exempelvis skolundervisning fyra dagar i veckan för mindre barn med lång resväg. Det ska även vara möjligt för en skola att ta emot elever från två länder i gränsbygder. Med dessa förslag kan ökad flexibilitet nås med bibehållen kvalitet inom skolväsendet på landsbygden.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

19. Val av skola, punkt 12 (L)

av Fredrik Malm (L) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 6 och avslår motionerna
2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,
2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2,
2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD) yrkande 12,
2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkandena 29 och 38,
2021/22:3475 av Marlène Lund Kopparklint (M),
2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 4 och
2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 103 och 104.

Ställningstagande

Vi vill vårda och utveckla friskolereformen och skolvalssystemet. Vi har en stolt tradition av att driva på för reformer som förbättrar Sverige och stärker individens frihet. Det är därför vi vill införa reformer som åtgärdar de brister som framkommit i friskolesystemet och skolvalet. Vi har reformförslag som stärker likvärdigheten och ökar skolans fokus på kunskapsuppdraget – utan att tumma på familjers möjlighet att välja skola, oavsett om de önskar ett kommunalt eller fristående alternativ.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

20. Val av skola, punkt 12 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 4 och avslår motionerna

2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2,

2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkandena 29 och 38,

2021/22:3475 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 6 och

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 103 och 104.

Ställningstagande

Ett problem som uppmärksammats i Malmö är att barn i familjer som flyttat till Sverige från Danmark inte kan gå kvar i sin tidigare skola. Det behövs synnerliga skäl, men sådana skäl som att föräldrarna arbetar kvar i Danmark och att det praktiskt blir betydligt svårare att gå i skolan på den svenska sidan lever inte upp till kravet. Detta borde göras mer flexibelt. Det är olyckligt om familjer låter bli att flytta till Sverige för att man inte får ihop skolsituationen för barnen. Därför behöver man underlätta för skolgång i ett annat land för familjer som bor i ett område som gränsar till det landet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

21. Små skolors kvalitet, punkt 13 (C, KD, MP)

av Fredrik Christensson (C), Christian Carlsson (KD) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 37.

Ställningstagande

Vi anser att en lämplig myndighet bör få i uppdrag att ta fram faktaunderlag om små skolors kvalitet och en rekommendation i fråga om att möta särskilda utmaningar för att ge möjlighet till utveckling och stärka förutsättningarna för små skolor.

För att skapa bättre förutsättningar för elever och lärare på landets mindre skolor behövs det tydliga rekommendationer och stöd som underlättar för små skolor. I dag har Sveriges minsta skolor sämre möjligheter till anpassat stöd från våra centrala skolmyndigheter än stora skolor. De stora skolorna har bättre grundförutsättningar att ha anställda med specialkunskap inom olika områden. Vi vill också att det tas fram faktaunderlag om små skolors kvalitet och de särskilda utmaningar som finns för att ge möjlighet till utveckling och stärka förutsättningarna för dessa skolor.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

22. Ett aktivt och obligatoriskt skolval, punkt 14 (M, C, KD, L)

av Fredrik Malm (L), Lars Hjalmered (M), Josefin Malmqvist (M), Fredrik Christensson (C), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Christian Carlsson (KD) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 27,
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 52 och
2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 25.

Ställningstagande

Valfriheten är en rättighet som alla elever ska garanteras, oavsett bakgrund. Tyvärr finns det brister i hur skolvalet är utformat, med oseriösa aktörer och ett skolval som inte når alla. Att reformera det fria skolvalet är avgörande för att skapa en skola för alla. Även om boendesegregationen är den primära orsaken till segregationen i skolan, går elever med samma bakgrund i dag oftare på samma skola. Till viss del kan det förklaras av det fria skolvalet eftersom elever med bättre förutsättningar oftare väljer skola i grundskolan (IFAU rapport 2014:25). Ett sätt att bryta den obalansen är att göra skolvalet till ett aktivt, obligatoriskt och samordnat skolval med tydlig information.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

23. Information om utbildningar, punkt 15 (C, KD)

av Fredrik Christensson (C) och Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 28.

Ställningstagande

Vi anser att information om skolvalet behöver tillgängliggöras på ett lättförståeligt och överskådligt sätt och att skolor ska vara skyldiga att dela relevant information om sin verksamhet samt att den ska finnas öppen och tillgänglig för alla. Skolor ska åläggas att dela relevant information om sin verksamhet med olika myndigheter, i syfte att dessa ska bli offentliga och lättillgängliga för alla. Bland annat bör man kräva information om antal elever, lärartäthet, betygsfördelning, resultat på nationella proven och offentlig finansiell information om omsättning och utdelning av överskott.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

24. Fristående skolor, punkt 16 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2605 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 4 och
avslår motion

2021/22:1253 av Marlene Burwick (S).

Ställningstagande

Behovet av flexibla barnomsorgsformer som dagbarnvårdare ska inte kunna utnyttjas för att starta och bedriva lönsam barnomsorgsverksamhet av tveksam kvalitet. Därför måste möjligheten att bedriva pedagogisk omsorg i bolagsform avskaffas. Utöver detta vill jag se en tydligare lagstiftning om kvalitetskrav för pedagogisk omsorg. Regeringen bör därför återkomma med förslag som innebär att möjligheten att bedriva pedagogisk omsorg i bolagsform avskaffas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

25. Förbud mot vinstdrivande organisationsformer, punkt 17 (V, MP)

av Daniel Riazat (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 5 och

2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi vill få bort vinstutdelande aktiebolag i skolan eftersom skattemedel enbart ska kunna användas till den verksamhet de är avsedda för. Vinstfrågan handlar inte om att alla friskolor är dåliga, utan om vad marknadslogiken gör med alla skolor. Nästan oavsett vilket problem i skolan som vi diskuterar så återkommer vi till att marknadsskolan är en del av problemet med glädjebetyg, behov av kontroll och dokumentation och mindre tid för eleverna. För att behålla de friskolor som fungerar väl behöver det utformas ett vinstförbud så att dessa skolor kan fortsätta existera i en annan form, som t.ex. stiftelser, kooperativ

eller s.k. svb-bolag som är aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. Det kan dock konstateras att enbart ett beslut om vinstförbud inte löser dagens problem eftersom skolkoncerner kan föra över pengar till andra bolag inom koncernen och även kan se till att stora belopp förs över till andra närstående bolag utanför koncernen genom att fakturera för diverse tjänster. Därför vill vi att regeringen skyndsamt ska återkomma med förslag som innebär att endast icke vinstdrivande organisationsformer som ideella föreningar, stiftelser och kooperativ får bedriva fristående skolor.

Vi anser även att regeringen ska återkomma med förslag som innebär förbud mot vinstuttag inom vuxenutbildningen. Det ska alltså inte finnas incitament att bedriva verksamheten på annat sätt eller med andra mål än alla studerandes lika rätt till kunskap. För en likvärdig utbildning behövs ett slut på vinstintresset och marknadslogiken inom vuxenutbildningen.

Vidare bör regeringen återkomma med förslag som innebär förbud mot ägarstrukturer och bolagsformer inom den kommunala vuxenutbildningen vars ändamål är att göra vinst.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

26. Offentlighetsprincipen i friskolor, punkt 18 (V, MP)

av Daniel Riazat (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4102 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

Offentlighetsprincipen är en av den svenska demokratins hörnstenar. Det är viktigt att alla har tillgång till information om hur våra gemensamma institutioner styrs och fungerar. Därför vill vi tydliggöra att offentlighetsprincipen även ska gälla friskolor.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

27. Tillsyn, punkt 19 (V, MP)

av Daniel Riazat (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9 och
avslår motion

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 82.

Ställningstagande

Trakasserier och diskriminering är ett stort samhällsproblem och vissa grupper är mer utsatta än andra. De senaste åren har stiftelsen Friends kartläggningar visat att kränkningar kopplade till etnicitet, dvs. av rasistisk karaktär, är den vanligaste grunden för trakasserier av barn i både mellan- och högstadiet. I rapporten Vuxna – vad gör dom? som nyligen tagits fram av Rädda Barnen delar barn med sig av sina erfarenheter av rasism och diskriminering, och hur de upplever att vuxna hanterar det. Rapporten visar att de vuxna som arbetar i skolan måste få betydligt större kompetens om vad rasism är och förhindra den. Det behöver tas fram en konkret handlingsplan för skolors arbete mot rasism och Skolinspektionen bör få i uppdrag att följa upp skolornas arbete mot rasism som en del av det ordinarie inspektionsuppdraget.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

28. Tillsyn, punkt 19 (KD)

av Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 82 och
avslår motion

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9.

Ställningstagande

Det behöver göras en granskning av skolor utifrån läromedelstillgång och vilken typ av läromedel som de använder. Läromedel ska vara kvalitets- och evidenssäkrade. Högkvalitativa läromedel ska finnas tillgängliga i skolorna.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

29. Nolltolerans mot dåliga skolor, punkt 20 (M, KD)

av Lars Hjälmered (M), Josefin Malmqvist (M), Marie-Louise Hänel Sandström (M) och Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 51.

Ställningstagande

Det behöver införas en nolltolerans mot dåliga skolor. Nolltoleransen innebär ett stärkt statligt ansvar för dåligt fungerande skolor där staten kan besluta om att ta över driften eller lägga ned en skola – oavsett vem som är huvudman för skolan. Skolinspektionens granskning av skolor behöver utgå mer från elevernas kunskapsresultat och undervisningens kvalitet. Det ska vara huvuduppgiften i regleringsbrevet till Skolinspektionen. Granskningarna bör bli tydligare och följa en betygsskala. Om Skolinspektionen bedömer att skolan har kvalitetsbrister bör en åtgärdsplan upprättas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

30. Tydligare riktlinjer och ökade befogenheter för Skolinspektionen, punkt 21 (M, SD, KD)

av Lars Hjälmered (M), Josefin Malmqvist (M), Patrick Reslow (SD), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvisst (SD), Christian Carlsson (KD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 19 och
avslår motion
2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7.

Ställningstagande

Den regelbundna tillsynen av alla gymnasieskolor är grunden i Skolinspektionens tillsynsverksamhet men på senare år har mer fokus lagts på s.k. riktade granskningar som omfattar ett specifikt område och endast ett urval av gymnasieskolor. Vi anser dock att det behöver införas tydligare riktlinjer för hur ofta skolor ska genomgå den regelbundna granskningen. Hur ofta en gymnasieskola ska inspekteras bör grunda sig på tidigare gjorda granskningar och gymnasieskolornas resultat. Statskontoret gjorde en myndighetsanalys av Skolinspektionen 2017 och efterlyste då ett förtydligande av förväntningarna på Skolinspektionen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

31. Tydligare riktlinjer och ökade befogenheter för Skolinspektionen, punkt 21 (L, MP)

av Fredrik Malm (L), Annika Hirvonen (MP) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7 och
avslår motion
2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 19.

Ställningstagande

Vi vill att Skolinspektionen ska få ökade befogenheter att dra in tillstånd för fristående skolor. Extremister ska inte få bedriva skolor med offentliga medel. Skollagen behöver därför kompletteras med utökade bestämmelser om återkallelsegrunder som Skolinspektionen kan använda mot skolor som har kopplingar till extremism. Sådana återkallelsegrunder handlar inte bara om kunskapsinnehållet i undervisningen eller ekonomiska aspekter utan även om att skolan motverkar demokratiska värderingar såsom jämställdhet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

32. Förstärkt ägarprövning, tillsyn och kontroll, punkt 22 (M, SD, KD)

av Lars Hjälmered (M), Josefin Malmqvist (M), Patrick Reslow (SD), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvis (SD), Christian Carlsson (KD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 21.

Ställningstagande

Vi anser att det behövs en förstärkt ägarprövning, tillsyn och kontroll för att stoppa gymnasieskolor som främjar religiös och politisk extremism. Samtidigt måste friskolereformen skyddas från missbruk, exempelvis mot att aktörer med extrema politiska eller religiösa syften får inflytande över skolor i Sverige.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

33. Möjlighet att kunna stänga skolor snabbare, punkt 23 (SD, C, KD)

av Patrick Reslow (SD), Fredrik Christensson (C), Robert Stenkvis (SD), Christian Carlsson (KD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 36.

Ställningstagande

Vi behöver stärka arbetet med att säkerställa seriösa aktörer inom skolan och att kunna stänga skolor snabbare än i dag. Vi behöver även säkerställa att skolor levererar utbildning av hög kvalitet. Oseriösa huvudmän som inte lever upp till skollagens krav underminerar välfärdens legitimitet. Ägar- och ledningsprövning har tjänat svensk skola väl genom att skolor som inte lev

upp till skolans demokrati- och utbildningsuppdrag har fått stänga. Här måste vi fortsätta att ställa tydliga och hårda krav på huvudmännen. Skolinspektionens granskning och befogenheter är centrala i det. Skolor som inte uppfyller uppställda kvalitetskrav och regelverk ska därför kunna stängas snabbare än vad som är möjligt i dag.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

34. Skärpt tillsyn av underpresterande skolor, punkt 24 (SD, C, KD)

av Patrick Reslow (SD), Fredrik Christensson (C), Robert Stenkvist (SD), Christian Carlsson (KD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3224 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Skolor i utanförskapsområden måste få ett särskilt fokus. Det ska ställas högre krav på Skolinspektionen att agera mot skolor med omfattande brister, och det ska vara möjligt att stänga ned skolor eller kräva att de övergår till nya huvudmän som kan visa upp en snabb och genomgripande plan för förbättring som sedan följs upp. Underpresterande skolor ska därför tvingas att ta emot stöd och skolor som återkommande inte levererar ska stängas. Vi anser därför att tillsynen av underpresterande skolor ska skärpas och att skolor som tydligt och återkommande underpresterar eller som inte följer svensk skolas värdegrund lättare ska kunna stängas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

35. Kontrollen av fristående förskolor, punkt 25 (SD, KD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD), Christian Carlsson (KD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:2545 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 26.

Ställningstagande

Vi anser att ansvaret för kontrollen av fristående förskolor ska tas över av Skolinspektionen. Tillsynsansvaret måste således flyttas från kommunerna till Skolinspektionen för dessa förskolor. Det behöver också införas ett stopp för nyetablering av religiösa förskolor till dess att Skolinspektionen har övertagit granskningen och kan genomföra exempelvis oanmälda besök med anledning av att en mängd missförhållanden har uppdagats. Det står mycket tydligt i förskolans styrdokument att alla förskolor ska präglas av demokratiska och jämställda värderingar. Vi har konstaterat att det har avslöjats direkta avsteg från dessa styrdokument på vissa förskolor.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

36. Viten vid bortförande av barn, punkt 26 (SD, L)

av Fredrik Malm (L), Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD),
Michael Rubbestad (SD) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

Det behöver införas viten när barn förs bort och ut ur landet. Grundskolan ska kunna besluta om att vårdnadshavare som bryr sig mer om släktens heder än barnets skolgång ska betala vite. Detta är en av de mest effektfulla och kännbara åtgärder som kan införas när barn förs ut ur landet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

37. Barn- och elevombudets ansvar, punkt 27 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4106 av Annika Hirvonen (MP).

Ställningstagande

Barn- och elevombudet borde ges rätt att stödja elever vid alla kränkningar mot barn och elever i skolan, inklusive kränkningar som också utgör diskriminering. Det pågår ett arbete med att överväga om ansvaret för arbetet mot diskriminering i skolan, inklusive sexuella trakasserier, helt ska flyttas över från Diskrimineringsombudsmannen (DO) till Skolinspektionen. I väntan på detta bör, tills vidare, både DO och Barn- och elevombudet ha möjlighet att utreda kränkningar baserat på diskrimineringsgrunderna. DO skulle även i fortsättningen kunna driva de principiella fallen i domstol. Alla elever som utsatts för kränkningar skulle kunna få upprättelse genom Barn- och elevombudet. Barn- och elevombudet bör således ges rätt att stödja elever vid alla kränkningar mot barn och elever i skolan, inklusive kränkningar som också utgör diskriminering.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

38. Tillsynsansvaret för förskolan och pedagogisk omsorg, punkt 28 (M, SD, KD)

av Lars Hjälmered (M), Josefin Malmqvist (M), Patrick Reslow (SD), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Christian Carlsson (KD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4175 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Skolinspektionen har i dag till uppgift att inspektera kommunala förskolor men inte fristående förskolor. De fristående förskolorna inspekteras av kommunerna själva. Denna ansvarsfördelning av tillsynen av förskolorna har Skolinspektionen konstaterat inte fungerar (Kommunernas tillsyn av fristående förskolor, Skolinspektionens kvalitetsgranskning, 2016:3). Enligt Skolinspektionens granskning av 35 kommuners tillsyn av fristående förskolor framgår att två av tre kommuner behöver bli bättre på att granska hur de fristående förskolorna arbetar utifrån läroplanens mål och uppdrag. Många kommuner har inte tagit fram bedömningsunderlag och kriterier utifrån läroplanens krav för att kunna bedöma hur väl förskolorna lever upp till dessa. Det innebär att kommunerna inte har tillräcklig kunskap om huruvida de fristående förskolorna har en god pedagogisk kvalitet eller inte. För att alla barn i förskolan ska garanteras en förskola eller pedagogisk omsorg som präglas av lärande med en god pedagogisk verksamhet anser vi att Skolinspektionen bör överta ansvaret för tillståndsgivning och tillsyn av samtliga förskolor och pedagogisk omsorg.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

39. It i skolan, punkt 29 (M)

av Lars Hjälmared (M), Josefin Malmqvist (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 35 och

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 50 och avslår motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 25.

Ställningstagande

Det är inte bara inom högre utbildning som digitaliseringen bör vara prioriterad. Även på landets grund- och gymnasieskolor är datorer och modern teknik i dag ett viktigt inslag och komplement i undervisningen. Tyvärr skiljer sig förutsättningarna åt mellan landets skolor. Vissa skolor är helt digitaliserade medan andra skolor har problem med att få system att fungera och att tillgängliggöra digital infrastruktur, såsom en dator per elev. Vi vill därför att staten tar ett särskilt ansvar vad gäller den digitala infrastrukturen och

kartlägger hur behoven ser ut på skolor runt om i landet. Detta kan sedan användas som underlag för att peka på digitaliseringsklyftor och för att kunna föreslå nödvändiga åtgärder. Vi anser därför att det behöver göras en översikt över den digitala infrastrukturen på landets skolor.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

40. It i skolan, punkt 29 (C)

av Fredrik Christensson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 25 och avslår motionerna

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 35 och

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 50.

Ställningstagande

Digitaliseringen av skolan har än så länge främst fokuserat på själva undervisningen, men de stora vinsterna åstadkoms genom att digitalisera administrativa system. Genom att på nationell nivå ta fram standarder för skolans digitala arkitektur kan man underlätta för andra huvudmän att införa enkla och billiga digitala administrationssystem. På så sätt kan vi förbättra utväxlingen av information inom skolan, få bättre statistik och minska lärares administrativa börda. Smartare digitala system som underlättar rektorers och lärares analyser bidrar således till minskad administration för rektorer och lärare och ger stöd i det systematiska kvalitetsarbetet som en viktig del i att vända låga kunskapsresultat. Skolverket bör därför ges i uppdrag att undersöka om kontinuerliga och digitala kunskapsmätningar kan bidra till både mindre arbetskrävande och bättre kunskapsuppföljningar för lärarna.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

41. Särskilda undervisningsformer, punkt 30 (C, KD)

av Fredrik Christensson (C) och Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 39.

Ställningstagande

Det finns i dag flera samverkansmodeller mellan kommuner, men alltför många små kommuner står ensamma med ansvaret och därmed kostnaden att bedriva gymnasieutbildning. Samtidigt har gymnasieskolan i dag en regional logik. Det finns därför stora behov av ökad samverkan. Detta behov av samverkan tyder på att det skulle kunna finnas en potential i att höja kvaliteten och förbättra kostnadseffektiviteten inom gymnasieskolan. De gymnasiala utbildningarna skulle då även bättre kunna svara mot den regionala arbetsmarknadens efterfrågan. Det bör därför utredas hur ett närmare samarbete mellan kommunerna om gymnasieskolan kan utformas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

42. Uppdrag att utvärdera fjärr- och distansundervisningens effekter, punkt 31 (KD)

av Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 78.

Ställningstagande

Skolinspektionens granskning om fjärr- och distansundervisning under pandemin har varit värdefull men omfattar enligt uppgift endast en två månader långs distansinspektion i början av 2021. Därför bör erfarenheter under pandemin utvärderas under en längre period och förslag och riktlinjer tas fram för hur digital undervisning kan tillämpas på ett sätt som är bra för

både lärare och elever. En lämplig instans bör därför få i uppdrag att utvärdera fjärr- och distansundervisningens effekter under pandemin och ta fram förslag och riktlinjer för hur digital undervisning kan tillämpas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklad, punkt 32 (M)

Lars Hjärmered (M), Josefin Malmqvist (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10, 2019/20:UbU10 och 2020/21:UbU10. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklad, punkt 32 (SD)

Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvisst (SD) och Michael Rubbestad (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10, 2019/20:UbU10 och 2020/21:UbU10. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklad, punkt 32 (C)

Fredrik Christensson (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10, 2019/20:UbU10 och 2020/21:UbU10. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklad, punkt 32 (V)

Daniel Riazat (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10, 2019/20:UbU10 och 2020/21:UbU10. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklad, punkt 32 (KD)

Christian Carlsson (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10, 2019/20:UbU10 och 2020/21:UbU10. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 32 (L)

Fredrik Malm (L) och Maria Nilsson (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10, 2019/20:UbU10 och 2020/21:UbU10. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:47 av Ann-Christine From Utterstedt (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skolans sexualundervisning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:83 av Amineh Kakabaveh (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten borde satsa mer på sfi och stoppa privatiseringar av all skolundervisning och sfi-undervisning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:216 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara, värna och stödja Sveriges kristna friskolor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta och välkomna skolavslutningar i kyrkan och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:243 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett stopp för konfessionella friskolor i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett stopp för religiösa trossamfund att få driva skolor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skolinspektionen i uppdrag att granska skolor som drivs av trossamfund eller har en nära koppling till sådana, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda vilka ekonomiska band som finns mellan offentligt finansierade trossamfund och vissa friskolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:247 av Markus Wiechel (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avgifter kopplade till specialkost av medicinska skäl och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:498 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att stärka svenska elevers möjlighet till goda kunskaper genom att utöka det lägsta antalet tillåtna skoldagar med fem skoldagar per läsår och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:689 av Mats Nordberg (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vem som tog och spred initiativet att utestänga elever med dåliga förutsättningar från den senaste Pisaundersökningen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:704 av Martina Johansson (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge skolhuvudmännen möjlighet att köpa in pedagogiska tjänster och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet ämnen som fjärrundervisning tillåts i och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:788 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av ett treterminssystem i svensk utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:814 av Anders Österberg m.fl. (S, -):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda religiösa friskolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:988 av Richard Jomshof (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en hårdare granskning av de konfessionella friskolorna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att med omedelbar verkan införa ett stopp för nyetablering av muslimska friskolor i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot muslimska friskolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1041 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om föräldrars och elevers rätt till information om skolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1042 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdras att utreda hur skollagen kan skärpas avseende kommunernas ansvar gentemot fristående huvudmän och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1174 av Magnus Ek (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa läroplikt i stället för skolplikt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1253 av Marlene Burwick (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om etablering av fristående skolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1313 av Patrik Engström och Maria Strömkvist (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om Skolinspektionen behöver tydligare styrning och utökad uppföljning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1413 av Adnan Dibrani m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att nya religiösa friskolor inte ska etableras och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1467 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Barn- och elevombudet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1577 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ändring i skollagen för att låta kommunala utbildningsförvaltningar bedöma enskilda lovangelägenheter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1801 av Eva Lindh (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av förändring i skollagen gällande utbildningskostnader för barn med skyddad identitet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1803 av Teresa Carvalho (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resursfördelning till skolor med tuffast förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2142 av Abraham Halef (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att se över regelverket för etablering av religiösa friskolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2315 av Lina Nordquist (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn behövs av ansvaret för skolskjuts för barn med vårdnadshavare bosatta i olika kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2395 av Alexandra Anstrell (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till att i grunden förändra den svenska skolan och införa ett system med tre terminer i stället för dagens två och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2524 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svensk gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning ska få ett statligt huvudmannaskap och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gymnasieskolan behöver stärkt ledarskap och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förkorta yrkesprogrammen till två år och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på fristående skolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2542 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svensk offentlig grundskola ska få statligt huvudmannaskap och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statligt övertagande av dysfunktionella skolor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna landsbygdsskolorna och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav för friskoleetablering och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkerställande av det fria skolvalet och att elever inte ska påtvingas allsidig social sammansättning under sin skolgång och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att närhetsprincipen ska tillämpas på så sätt att den elev som har minst avstånd mellan hem och skola alltid ska ha företräde till en skolplats i den närmast belägna skolan hos den kommunala huvudmannen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en plan för digitalisering i skolan och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Barn- och elevombudet ska avskaffas och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa anmälningsskyldighet gentemot Skolinspektionen för skolor som bedriver en konfessionell inriktning och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillvägagångssätt vid konfessionell inriktning och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolinspektionen ska handha godkännande och tillsyn av fritidshem med konfessionell inriktning och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheter till läxhjälp inom fritidshemsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2545 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav för friskoleetablering och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ansvaret för kontrollen av fristående förskolor ska övertas av Skolinspektionen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2546 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fokus på faktakunskaper och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ordning där elever ska nå målen i viktiga kärnämnen innan de fortsätter i nästföljande klass, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att timplanen i matematik bör delas upp årskursvis och att nivågruppering i matematik, svenska och engelska bör införas fr.o.m. årskurs 7 och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till hemundervisning till skydd för särskilt sårbara personer vid extraordinära händelser samt att detta bör föras in i skollagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2601 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att flytta ansvaret för Sameskolstyrelsen till Sametinget och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2605 av Daniel Riazat m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär att möjligheten att bedriva pedagogisk omsorg i bolagsform avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2606 av Daniel Riazat m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär förbud mot vinstuttag inom vuxenutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär förbud mot ägarstrukturer och bolagsformer inom den kommunala vuxenutbildningen vars ändamål är att göra vinst och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tillsättas en utredning i syfte att införa statligt huvudmannaskap för hela skolväsendet inklusive komvux och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda om det kan ställas krav på att all utbildning som omfattas av skollagen ska tillhandahålla kurslitteratur kostnadsfritt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2609 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upptagningsområdena bör baseras på att elever ska gå i en skola nära hemmet, men bör även ta hänsyn till eventuell boendesegregation och sträva efter en sammansättning av elever med olika bakgrund, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid konkurrens om en plats bör platsen i första hand tilldelas en elev som bor inom samma upptagningsområde som skolan ligger i samt att varje fall av särskilda önskemål ska beslutas av skolledningen i samråd med vårdnadshavare och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär att det sätts stopp för vinstjakten i skolan och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med förslag som innebär att endast icke vinstdrivande organisationsformer som ideella föreningar, stiftelser och kooperativ får bedriva fristående skolor och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tillsättas en bred parlamentarisk utredning för att ta fram förslag om hur staten ska överta huvudansvaret för att garantera alla enheter inom skolväsendet likvärdiga förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket bör få i uppdrag att ta fram en konkret handlingsplan gällande skolors arbete mot rasism och Skolinspektionen i uppdrag att följa upp skolornas arbete mot rasism som en del av det ordinarie inspektionsuppdraget och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att förändra skollagen så att alla gymnasieelever säkras rätten till avgiftsfria och näringsrika skolmåltider och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3022 av Fredrik Lindahl m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för levande skärgårdsskolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3103 av Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om skolpengen kan följa med fler elever när föräldrar utlandsstationerats och om att ge detta en särskild prövning med tidsintervall för att möjliggöra för fler familjer att hålla samman, enligt motionens intentioner, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3222 av Fredrik Christensson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en mer jämställd och jämlik skola, där alla elever ges förutsättningar att lyckas och går ut grundskolan med fullständiga betyg, är en stark skyddsfaktor mot utanförskap och psykosociala problem, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ökat fokus på elevernas kunskapsutveckling och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolinspektionens uppföljningar av de skolor som har problem med trygghet och studiero ska förbättras och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av Barn- och elevombudets nuvarande uppdrag bör genomföras med målet att stärka lärarens roll och att anmälningssystemet till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet bör ändras så att en anmälan ska hanteras av huvudman först och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även fristående förskolor ska inspekteras av Skolinspektionen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att Skolinspektionen fokuserar mer på skolor som missköter sig samt ökar antalet oanmälda granskningar och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolinspektionen främst ska inspektera skolans undervisningskvalitet och att det bör införas ett krav på att inspektionerna vägleds av och baseras på relevant och kvalitetssäkrad forskning och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skolor med låga kunskapsresultat måste ta emot externt stöd av Skolverket och Skolinspektionen och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skolverket i uppdrag att utreda hur nationella kunskapsmätningar kan genomföras så att utvecklingen i svensk skola kan följas bättre över tid och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket bör ges i uppdrag att undersöka om kontinuerliga och digitala kunskapsmätningar kan bidra till både mindre arbetskrävande och bättre kunskapsuppföljningar för lärarna och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och utveckla det fria skolvalet och införa ett obligatoriskt, aktivt och samordnat skolval och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att information om skolvalet behöver tillgängliggöras på ett lättförståeligt och överskådligt sätt och att skolor ska vara skyldiga att dela relevant information om sin verksamhet samt att den ska finnas öppen och tillgänglig för alla och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hemkommunens ansvar för att ordna plats i grundskola för alla elever bör breddas för att inkludera även fristående skolor och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett mer rättvist och mer sammanhållet antagningssystem där kommunala och fristående huvudmän ges likvärdiga förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för ett generellt bidrag öronmärkt för skolan i stället för riktade statsbidrag och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det på nationell nivå bör tas fram standarder för skolans digitala arkitektur och att sekretessbestämmelserna bör ändras för att underlätta informationsutbyte när en elev byter skola, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet med att säkerställa seriösa aktörer inom skolan och att kunna stänga skolor snabbare än i dag och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket bör ges i uppdrag att ta fram faktaunderlag kring små skolors kvalitet och rekommendation i att möta särskilda utmaningar för att ge möjlighet till utveckling och stärka förutsättningarna för små skolor och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att små skolor bör få rimliga arbetsvillkor och möjlighet att anpassa verksamheten genom att de ges en större flexibilitet i hur insatser ska genomföras och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samverkan mellan skolhuvudmän inom grundskolan ska underlättas och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen aktivt ska verka för att barn och unga i Sverige ska ha en trygg internetmiljö och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skolverket i uppdrag att verka för att porrfilter införs i datorerna på

- landets samtliga förskolor och grundskolor och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om Skolverket kan ges i uppdrag att ta fram studiematerial för lärare i sin vägledning av elever online och tillkännager detta för regeringen.
 43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en åtgärdstrappa bör införas för vilken Skolinspektionen ska ansvara och att Skolverket bör ansvara för att adekvat stöd finns att tillgå och tillkännager detta för regeringen.
 45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att digitala verktyg ska kunna användas för att nå ut till elever inom ramen för elevhälsan och tillkännager detta för regeringen.
 48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fjärrundervisning ska tillåtas i alla relevanta ämnen, att skolor ska ha möjlighet att anordna fjärrundervisning på entreprenad och att möjligheterna med distansundervisning bör ses över och tillkännager detta för regeringen.
 52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera pandemins och distansstudiers påverkan på barn och unga och tillkännager detta för regeringen.
 53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en covidkommission för skolan för att kartlägga konsekvenserna av den förändrade undervisningen i svensk skola under pandemin medan elevers, lärares och skolledares erfarenheter fortfarande är tydliga och tillkännager detta för regeringen.
 54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av beredskapslager för det svenska skolväsendet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3224 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en mer jämställd och jämlik skola, där alla elever ges förutsättningar att lyckas och går ut grundskolan med fullständiga betyg, är en stark skyddsfaktor mot utanförskap och psykosociala problem, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt tillsyn av underpresterande skolor samt att skolor som tydligt och återkommande underpresterar eller som inte följer svensk skolas värdegrund lättare ska kunna stängas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3355 av Magnus Jacobsson (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur tvåspråkcentrum kan möjliggöras och hur

samisk distansutbildning kan underlättas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3378 av Helena Gellerman m.fl. (L):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att den digitala utvecklingen bidrar till en likvärdig utbildning i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3424 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa obligatorisk lovskola och läxhjälp för elever som riskerar att halka efter i skolan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3475 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningar för undantag i lagen kring beslut som rör val av skola och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3528 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att porrfilter installeras i samtliga offentliga datorer, läsplattor och nätverk i förskolor och skolor, oavsett huvudman, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en mer jämställd och jämlik skola, där alla elever ges förutsättningar att lyckas och går ut grundskolan med fullständiga betyg, är en stark skyddsfaktor mot utanförskap och psykosociala problem och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skolverket i uppdrag att verka för att porrfilter införs i datorerna på landets samtliga förskolor och grundskolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3686 av Martin Ådahl m.fl. (C):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av mångfald av utförare i skola för att säkra kvalitet och konkurrens och därmed effektivitet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3714 av Åsa Westlund och Azadeh Rojhan Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dra lärdom av den digitalisering av undervisningen som skedde under pandemin och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3740 av Mattias Vepsä och Yasmine Bladelius (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förtydliga skollagen så att alla elever utan kostnad ges möjlighet att delta i aktiviteter och undervisning som anordnas av skolan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3744 av Åsa Westlund och Azadeh Rojhan Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över Skolinspektionens roll då elever väljer att byta skola, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3748 av Mattias Vepsä (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skola fri från vinstjakt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3831 av Louise Meijer (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att grundskolan och gymnasieskolan i högre utsträckning måste lära ut kunskaper och vara kompensatoriska och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3854 av Eva Lindh m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skolvalssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3880 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

91. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad flexibilitet med bibehållen kvalitet inom skolväsendet på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som utan medicinska skäl valt att inte vaccinera sina barn ska kunna lyftas

ur skolval eller förskoleval om deras barn annars utgör en risk för andra barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3984 av Johan Pehrson m.fl. (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade befogenheter för Skolinspektionen att dra in tillstånd för fristående skolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om viten vid bortförande av barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3988 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta fjärrundervisning i fler ämnen och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skolans digitalisering och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3990 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra kunskapskraven på gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare riktlinjer för Skolinspektionens regelbundna granskningar av gymnasieskolor och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om färre antal riktade statsbidrag till förmån för generella bidrag och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förstärkt ägarprövning, tillsyn och kontroll för att stoppa gymnasieskolor som främjar religiös och politisk extremism och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översikt av den digitala infrastrukturen på landets gymnasieskolor och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra den nationella handlingsplanen för digitalisering av skolväsendet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4002 av Johan Pehrson m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återförstatliga den svenska grund- och gymnasieskolan och tillkännager detta för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att vårda och utveckla friskolereformen och skolvalssystemet och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppvärdera betydelsen av praktiska kunskaper och yrkesfärdigheter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4024 av Kristina Nilsson och Anna-Belle Strömberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta förslagen i utredningen om en likvärdig skola och minskad skolsegregation och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4025 av Olle Thorell och Åsa Eriksson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga åtgärder för att bryta skolsegregationen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4032 av Ulf KristerSSon m.fl. (M):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka ägarprövningen, tillsynen och kontrollen för att stoppa skolor som främjar religiös och politisk extremism, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4033 av Ulf KristerSSon m.fl. (M):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillfälligt etableringsstopp för konfessionella friskolor och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nolltolerans mot dåliga skolor och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om aktivt och obligatoriskt skolval i alla kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4102 av Camilla Hansén m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att friskolor ska omfattas av offentlighetsprincipen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4106 av Annika Hirvonen (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Barn- och elevombudet borde ges rätt att stödja elever vid alla kränkningar mot barn och

elever i skolan, inklusive kränkningar som också utgör diskriminering, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4110 av Rasmus Ling m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta skolgång i annat land i gränsområde och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4154 av Fredrik Schulte (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett regelverk som möjliggör för grundskoleelever att välja skolor som ligger i andra kommuner än de som eleverna är folkbokförda i och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av reglerna om tillståndsgivning för friskolor så att ett helt nytt tillstånd inte behöver utfärdas varje gång en friskolekoncern önskar etablera en ny skola, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta kommunala och fristående skolor att lägga ut delar av sin undervisning på entreprenad till andra friskolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4163 av Christian Carlsson m.fl. (KD):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skolavslutningar i kyrkan och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav som säkerställer att alla skolor återkommande arbetar med diagnostiska prov, mäter elevernas progression och systematiskt arbetar för att ge tidiga stödinsatser i tid och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av en nationell årlig kunskapsmätning i skolan som är jämförbar över tid och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk lovskola för elever som riskerar att inte nå kunskapskraven, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda läroplikt alternativt förlängd skolplikt och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka den garanterade undervisningstiden i svensk skola och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet idrottstimmar ska utökas till 700 timmar i grundskolan och att antalet timmar i elevens val bör minskas med motsvarande timmar och tillkännager detta för regeringen.

78. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket eller en statlig utredare bör få i uppdrag att utvärdera fjärr- och distansundervisningens effekter under pandemin och ta fram förslag och riktlinjer för hur digital undervisning kan tillämpas och tillkännager detta för regeringen.
82. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolinspektionen ska tilldelas ett uppdrag att granska skolorna utifrån läromedelstillgång och vilken typ av läromedel skolorna använder och tillkännager detta för regeringen.
88. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn bör göras av Barn- och elevombudets nuvarande uppdrag med målet att stärka lärarens roll och att anmälningssystemet till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet ändras så att anmälan hanteras av huvudman först och tillkännager detta för regeringen.
103. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad flexibilitet för skolor på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.
104. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibla lösningar för att uppfylla skolplikten på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.
108. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolforskningsinstitutet bör uppdras att analysera om skolornas befintliga vetenskapliga grund och beprövade erfarenhet stämmer överens med forskningsfronter gällande inläring och ämnesdidaktik och tillkännager detta för regeringen.
109. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolinspektionen bör ges i uppdrag att granska hur skolhuvudmännen bidrar till spridning och implementering av evidenssäkrade metoder och tillkännager detta för regeringen.
110. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att IFAU bör ges i uppdrag att föreslå vilken statistik som behöver redovisas offentligt för att svensk skola ska gå att utvärdera på ett sätt som reflekterar elevernas kunskaper och tillkännager detta för regeringen.
114. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriskt och aktivt skolval och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4175 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolinspektionen ska överta ansvaret för tillståndsgivning och tillsyn i fråga om samtliga förskolor och pedagogisk omsorg och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4178 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skolan ska ha fokus på kunskap och bildning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra kunskapskraven i skolan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska skrivas in i skollagen att skolans mål är att alla barn ska ges möjlighet att utvecklas till sin fulla potential och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av kurs- och läroplaner, med fokus på ämneskunskap, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av ett aktivt skolval och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka undervisningstiden i lågstadiet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skyldighet för huvudmännen att erbjuda läxhjälp och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare nationellt ansvar för skolor med låga kunskapsresultat och kvalitetsbrister och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska kunna ta över huvudmannaskapet för skolor med bristande utbildningskvalitet och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skolplikt i grundskolan tills gymnasiebehörighet eller 18 års ålder uppnåtts och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om större möjligheter för skolledning att låta elever gå om en årskurs för att nå kunskapsmålen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utbildningsplan i slutet av årskurs 9 och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla skolhuvudmän och skolor bör ha åtgärdstrappor med insatser från första timmens frånvaro och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och tydliggöra ansvarsfördelningen för skolan mellan stat och kommun och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om färre riktade statsbidrag till förmån för mer generella bidrag för skolan och tillkännager detta för regeringen.

48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förstärkt ägarprövning, tillsyn och kontroll för att stoppa skolor som främjar religiös och politisk extremism, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översikt över den digitala infrastrukturen på landets skolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4209 av Annika Hirvonen och Leila Ali-Elmi (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få bort vinstutdelande aktiebolag i skolan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska ta ansvar för skolans likvärdiga finansiering och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att vidta åtgärder för att fler pojkar ska klara skolgången och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om porrfilter i skolor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föräldrakontrakt bör införas för att förtydliga ansvarsfördelning mellan skola, elever och föräldrar och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra skolvalet obligatoriskt för alla elever och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 32

Motion	Motionärer	Yrkanden
32. Motioner som bereds förenklat		
2021/22:47	Ann-Christine From Utterstedt (SD)	
2021/22:216	Julia Kronlid m.fl. (SD)	3 och 4
2021/22:243	Markus Wiechel (SD)	1–4
2021/22:247	Markus Wiechel (SD)	3
2021/22:498	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2021/22:704	Martina Johansson (C)	1 och 2
2021/22:788	Kerstin Lundgren (C)	
2021/22:814	Anders Österberg m.fl. (S, -)	1
2021/22:988	Richard Jomshof (SD)	1–3
2021/22:1041	Magnus Jacobsson (KD)	
2021/22:1042	Magnus Jacobsson (KD)	
2021/22:1174	Magnus Ek (C)	
2021/22:1313	Patrik Engström och Maria Strömkvist (båda S)	
2021/22:1413	Adnan Dibrani m.fl. (S)	
2021/22:1467	Boriana Åberg (M)	
2021/22:1577	Johnny Skalin (SD)	
2021/22:1803	Teresa Carvalho (S)	
2021/22:2142	Abraham Halef (S)	
2021/22:2315	Lina Nordquist (L)	
2021/22:2395	Alexandra Anstrell (M)	
2021/22:2524	Patrick Reslow m.fl. (SD)	1–3 och 12
2021/22:2542	Patrick Reslow m.fl. (SD)	1, 2, 4, 5, 10, 17, 24–26 och 29
2021/22:2545	Patrick Reslow m.fl. (SD)	25
2021/22:2546	Patrick Reslow m.fl. (SD)	4, 5, 8 och 22
2021/22:2609	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	1, 4 och 6
2021/22:3103	Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda M)	

2021/22:3222	Fredrik Christensson m.fl. (C)	2, 6, 7, 18, 20– 22, 30, 31, 35, 40–43, 45, 48, 52 och 54
2021/22:3355	Magnus Jacobsson (KD)	3
2021/22:3378	Helena Gellerman m.fl. (L)	15
2021/22:3424	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	19
2021/22:3528	Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C)	
2021/22:3666	Annie Lööf m.fl. (C)	9
2021/22:3686	Martin Ådahl m.fl. (C)	25
2021/22:3714	Åsa Westlund och Azadeh Rojhan Gustafsson (båda S)	
2021/22:3740	Mattias Vepsä och Yasmine Bladelius (båda S)	
2021/22:3744	Åsa Westlund och Azadeh Rojhan Gustafsson (båda S)	
2021/22:3748	Mattias Vepsä (S)	
2021/22:3831	Louise Meijer (M)	1
2021/22:3880	Magnus Oscarsson m.fl. (KD)	91
2021/22:3977	Barbro Westerholm m.fl. (L)	24
2021/22:3988	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	23 och 24
2021/22:3990	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	36
2021/22:4025	Olle Thorell och Åsa Eriksson (båda S)	
2021/22:4032	Ulf Kristersson m.fl. (M)	23
2021/22:4033	Ulf Kristersson m.fl. (M)	15
2021/22:4154	Fredrik Schulte (M)	5–7
2021/22:4163	Christian Carlsson m.fl. (KD)	20, 35, 36, 42, 88 och 114
2021/22:4178	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	2, 5, 6, 10, 15, 16, 21, 28, 45, 46 och 48
2021/22:4210	Sofia Damm m.fl. (KD)	2 och 56
2021/22:4212	Sofia Damm m.fl. (KD)	23